

C:\Users\Plazma\Desktop\310\Longyear_Barry_B-Muj_nepritel.PDB

PDB Name: Longyear_Barry_B-Muj_nepritel
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 20.8.2003
Modification Date: 20.8.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Barry B. Longyear
MUJ NEPRÍTEL

Dráč si protáhl svoje tři prsté ruce a z jeho žlutých očí jsem mohl vyčíst, že by těmi prsty nejraději sevřel zbraň nebo můj krk. Jak jsem si protahoval svoje prsty, věděl jsem, že on v mých očích čte totéž.

"Irkmán!" vyrazil ze sebe.

"Ty dracovskej slize!" Napřáhl jsem ruce před sebe a naznačoval mu, aby šel blíž. "Pojď sem, Dracu, pojď a dostaneš!"

"Irkmán vá, korům su!"

"Chceš žvanit nebo bojovat? Tak pojď!" Ucítil jsem, jak se na mě zezadu snesla sprška z moře - z vroucího kotle zpěněných vln, které hrozily, že mě spolknou tak, jako už spolkly mou stíhačku. To jim jsem ponechal svou loď. Dráč se katapultoval, když jeho letoun dostal zásah v horních vrstvách atmosféry, ale předtím stačil ještě zmrazit moji energetickou jednotku. Vyčerpán z plavání k fádňinému skalnatému pobřeží, vysoukal jsem se do bezpečí. Mezi skalisky jinak holé vyvýšeniny za Dráčem jsem viděl jeho katapultovací modul. Vysoko nad námi proti sobě naši a jeho lidé dosud bojovali, aby se zmocnili neobydleného koutu ničeho.

Dráč stál jako váza, proto jsem se uchýlil k slovní provokaci, kterou nás naučili při výcviku - k frázi vysloveně určené k tornu, aby každého Draca přivedla do stavu nepřítelnosti. "Kizdajuomin, Šizumát!" Což znamená, že Šizumát - nejuctívanější dracký myslitel - si může sežrat svoje výkaly. Znamená to něco takového, jako kdybyste cpal do muslima vepřové.

Dráč otevřel v hrůze ústa a zase je zavřel, zatímco hněvem doslova měnil svou barvu ze žluté na červenohnědou.

"Irkmán, ty pitomá myšák Mickey jsi!"

Přisahal jsem, že budu bojovat a umírat kvůli ledasčemu, ale toho veleváženého hlodavce se to náhodou netýkalo. Propukl jsem v smích a smál jsem se tak dlouho, dokud mě jeho záchvaty spolu s vyčerpáním nesrazily na kolena. S námahou jsem otevřel oči, abych neztratil přehled o tom, co můj nepřítel dělá - ten utíkal jako o závod k vyvýšenině, pryč ode mě a od moře. Otočil jsem se k moři a koutkem oka jsem zahlédl milióny tun vody, které se na mě vzápětí zřítily a srazily mě do bezvědomí.

"Kiz dajuomin, Irkmán, no?"

V očích mi skřípal písek a páčila sůl, ale něco z mého podvědomí mě upozornilo: "Hele, vždyť žiješ." Pokusil jsem se zvednout ruce, abych si vytřel z očí písek, ale zjistil jsem, že je mám spoutané. Rukávy jsem měl prostrčenou kovovou tyč a k ní připoutaná zápěstí. Když mi slzy vypláchly písek z očí, uviděl jsem, že Dráč sedí na hladkém černém balvanu a pozorně si mě prohlíží. Určitě mě vytáhl z vody. "Díky, ty žabí ksichte. Ale co znamená to šněrování?"

"Es?"

Pokusil jsem se zamávat pažemi a rozmotat je, ale vzbudil jsem jen dojem atmosférické stíhačky zatahující křídla.

"Rozvaž mě, ty dracovskej slize!" Seděl jsem na písku, zády opřen o skálu.

Dráč se usmál a vystavil na odiv obě čelisti, které vypadaly docela lidsky - až na to, že místo jednotlivých zubů v nich byly jednolitě destičky.

"No, no, Irkmán." Povstal, přistoupil ke mně a zkontroloval mi pouta.

"Rozvaž mě!"

Jeho úsměv se rozplynul. "No!" Ukázal na mě žlutým prstem. "Kos son va?"

"Dračky neumím, ty žaboksichte! Znáš esper nebo angličtinu?"

Dráč pokrčil rameny úplně stejně, jako by byl člověk, a pak si ukázal prstem na hrud'. "Kos va son Jeriba Šigan." Ukázal znovu na mne, "Kos son va?"

"Davidge. Jmenuju se Willis E. Davidge."

"Es?"

Pokusil jsem se vyslovit nezvyklé slabiky. "Kos va son Vilis Dejvidž."

"Aha," přikývl Jeriba šigan, pak udělal prsty nějaký posunek. "Dasu, Dejvidž."

"Ty taky, Jerry."

"Dasu, dasu!" Jeriba začal projevovat určitou netrpělivost.

Pokrčil jsem rameny, jak jsem dovedl nejlépe - Dráč se sklonil a oběma rukama mě popadl za přední díl kombinézy a postavil mě na nohy. "Dasu, kizlode!"

"Jo, jo. Takže dasu znamená vstaň. A co je kizlode?"

Jerry se zasmál. "Gavej 'kiz'?"

"Jo, gaveju."

Jerry si ukázal na hlavu. "Lodě." pak ukázal na mou hlavu "Kizlode, gavej?"

Pochopil jsem - a švihl jsem rukama kolem sebe a zasáhl Jerryho kovovou tyčí shora do hlavy. Ten se odpotácel, až narazil zády na skálu, a zatvářil se překvapeně. Zvedl ruku a dotkl se hlavy, a když ruku opět spustil, měl ji potřísněnou tím světlým hnisem, který mají Dráčové místo krve. Zadíval se na mě tak, jako by mě chtěl pohledem zavraždit. "Gefh! Nu gefh, Dejvidž?"

"Jen pěkně pojď a schytáš to, ty kizlodská srágoro!"

Skočil po mně a já jsem se po něm znovu ohnal kovovou tyčí, ale tentokrát mě oběma rukama uchopil za zápěstí, prudce mě otočil a já narazil zády na jinou skálu. Právě, když jsem znovu popadl dech, zvedl kámen, přistoupil ke mně a nemyslel na nic jiného než na to, aby mi roztřískal hlavu na maděru. Opřel zády o skálu, pozvedl jsem nohu, kopl ho do břicha a srazil ho tak do písku. Rozběhl jsem se, abych mu skočil na hlavu, ale on ukázal rukou za mě. Otočil jsem se a uviděl, jak další přílivová vlna nabírá rychlost a míří k nám. "Kiz!" Vyskočil na nohy a uháněl k vyvýšenině a já v patách za ním.

Když jsme se proplétali mezi místy vyplněnými vodou nebo pískem a černými balvany, ozýval se nám za zády hukot vlny. Pak jsme dorazili k jeho katapultovacímu modulu a Dráč se zastavil, opřel se ramenem o vejcovitý stroj a začal jej koulet do svahu. Pochopil jsem, proč to dělá. V modulu bylo vše potřebné k přežití a také jídlo, jak jsme oba věděli.

"Vytáhni mi to zatracené železo a já ti pomůžu!" Zamračil se na mě. "Tu tyč, kizlode, vytáhni!" Pokynul jsem hlavou ke svým nataženým pažím.

Jerry zajistil modul kamenem proti zpětnému sklouznutí, pak mi rychle rozvázal zápěstí a vytáhl tyč z rukávů. Do modulu jsme se opřeli oba a rychle jej vytlačili na výše položené místo. Vlna narazila do svahu a s velkou rychlostí po něm šplhala tak, že nám voda dosáhla po prsa. Modul poskakoval po hladině jako korek, a my jsme nemohli dělat nic jiného než usměrňovat jeho pohyb, dokud voda neopadla a nevklinila modul mezi tři velké balvany. Jen jsem stál a lapal po dechu.

Jerry klesl do písku a posadil se tak, že se o jeden z těch balvanů opřel zády, a pozoroval, jak voda spěchá zpátky do moře. "Magasiena!"

"Tos řekl ty, kamaráde." Sjel jsem k zemi vedle Draca pohledem jsme se dohodli na dočasném příměří a okamžitě jsem omdlel.

Otevřel jsem oči a spatřil oblohu zmítající se černí a šedí. Hlavu jsem nechal svěšenou nad levým ramenem a očima hledal Draca. Ten o sobě dosud nevěděl. Nejdříve mě napadlo, že teď nastal ten pravý okamžik k tomu, abych Draca zlikvidoval. Pak jsem se zamyslel nad tím, jak hloupé a malicherné jsou naše potyčky ve srovnání s nepříčetností moře, které nás obklopuje. Proč ještě nedorazila záchranná výprava? Nerozdrtila snad dracká flotila naše síly? A proč si tedy Dracové pro Jerryho nepřišli? Nevyhledali jsem se navzájem? Ani jsem nevěděl, kde jsem se to ocitl. Na nějakém ostrově jen tolik jsem věděl, když jsem se přibližoval k povrchu planety. Ale kde a ve vztahu k čemu? Byl jsem na Fyrinu IV - planetě, která nemá ani svoje vlastní jméno, ale je natolik důležitá, aby se kvůli ní umíralo.

S vynaložením velkého úsilí jsem se postavil. Jerry otevřel oči a rychle se stáhl do obranné polohy. Mávl jsem rukou a potřásl hlavou. "Neboj se, Jerry. Chci se jenom podívat kolem." Otočil jsem se k němu zády a ztěžklým krokem zmizel mezi balvany. Po několika minutách chůze do svahu jsem stanul na horní plošině.

Byl to ostrov, to byl fakt, a ne moc velký. Podle mého odhadu mohl vyčnívat nad hladinu moře zhruba tak osmdesát metrů, dlouhý byl asi dva kilometry a ani ne kilometr široký. Nárazový vítr mi s pleskáním tiskl lehkou kombinézu k tělu a tak ji alespoň vysušoval, ale když jsem se rozhlédl po vyhlazených balvanech na vrcholku návrší, uvědomil jsem si, že se s Jerryem můžeme nadít vyšších vln než těch několika menších ukázek, které jsme dosud viděli.

Za mnou se ozval zvuk padajících kamenů. Otočil jsem se a uviděl, jak Jerry šplhá za mnou - když dorazil na vrchol, rozhlédl se. Dřepl jsem si k jednomu z balvanů a přešel po něm dlaní, abych naznačil, jak je hladký, a pak jsem ukázal na moře. Jerry přikývl. "Ae, gavej." Ukázal dolů na modul, pak na místo, kde jsme stáli. "Echej masu, nasesej."

Zamračil jsem se, ukázal jsem rovněž na modul. "Nasesej? Modul?"

"Ae, modul nasesej. Echej masu." Jerry ukázal ke svým nohám.

Zavrtěl jsem hlavou. "Jerry, jestli ty gavej, jak jsou tyto šutry ohlazené...," ukázal jsem na jeden z nich, "...pak gavej, že masu toho nasesej až sem nahoru nám starou belu pomůže." Rychlým pohybem rukou nahoru a dolů jsem naznačil vlnovky. "Vlny." Ukázal jsem na moře před námi. "Vlny, sem nahoru." A ukázal jsem na místo, kde jsme stáli. "Vlny, echej."

"Ae, gavej." Jerry se rozhlédl po vrcholku vyvýšeniny, mnul si přitom jednu stranu obličeje. Pak se sklonil k menším kamenům a začal je klást na sebe. "Viga, Dejvidž."

Dřepl jsem si vedle něho a pozoroval, jak svými hbitými prsty vytváří z kamenů kruh, z něhož rychle vyrostla ohrada jako pro panenky. Pak Jerry zabodl prst do středu kruhu. "Echej, nasesej."

Dny na Fyrinu IV mi připadaly třikrát delší, než na jakékoli jiné obyvatelné planetě, kterou jsem kdy viděl - a to označení obyvatelná používám jen s jistými výhradami. Téměř celý první den trvalo, než jsme pracně vykouleli Jerryho nasesej na vrcholek návrší. Noc byla příliš černá, než aby se dalo pracovat, a svým chladem pronikala pod kůži. Z modulu jsme odstranili lehátko, čímž vzniklo dost místa, abychom se dovnitř vešli oba. Vlastním teplem jsme vnitřní prostor trochu vyhřáli, a čas mezi spaním jsme zabíjeli tím, že jsme si občas vzali něco málo z Jerryho odměřených zásob porcí tyčinek - chutnaly jako rybí maso smíchané s čedarem - a že jsme se snažili domluvit na některých jazykových výrazech.

"Okó."

"Thujo."

"Prst."

"Zurat."

"Hlava."

Dráč se zasmál. "Lodě."

"Ha, ha, to je pravda!"

"Ha, har

Příštího dne za rozbřesku jsme koulením a strkáním dopravili modul do středu návrší a vklínili jej mezi dvě velká skaliska, z nichž jedno mělo takový převis, který by snad modul mohl udržet, kdyby se převálila některá z těch vysokých vln. Kolem skalisek a modulu jsme z velkých kamenů vybudovali základ hráze a mezery mezi kameny jsme vyplnili menšími kusy. Ale když hráz vyrostla do výše kolen, zjistili jsme, že stavba z těch hladkých kamenů nebude bez malty držet pohromadě. Po několika pokusech jsme přišli na to, jak kameny štípat, abychom dostali rovné strany, které soudržnost zdi zajistí. To se dělá tak, že se vezme jeden kámen a praští se jím o vršek druhého. Střídali jsme se - jeden rozbíjel kameny a druhý stavěl. Kameny byly vulkanického původu a hladkostí připomínaly sklo - a my jsme se střídali i v tom, když jsme si vzájemně vytahovali kamenné střepinky. Trvalo to devět dní a nocí, než jsme stěnu dokončili, a během nich se k nám mnohokrát dostaly vlny zcela blízko a jednou nás zaplavily po kotníky. Po šest dní z těch devíti přišlo. Mezi prostředky pro přežití byl v modulu i plastický povlak, z něhož se stala střecha. Povlak byl ve středu prověšen a otvor, který jsme do něho v tom místě udělali, odváděl vodu mimo, takže jsme tak získali přísun čerstvé vody. Kdyby se náhle objevila vlna z kterékoli strany, mohli jsme střechu zamávat na rozloučenou, ale zdi jsme věřili oba: u paty měla sílu téměř dva metry a nahoře alespoň metr.

Když jsme skončili, sedli jsme si dovnitř a určitě nejméně hodinu obdivovali svoje dílo, ale pak nám došlo, že jsme se právě dopracovali k nezaměstnanosti. "Co teď, Jerry?"

"Es?"

"Co teď budeme dělat?"

"Teď čekat my." Dráč pokrčil rameny. "Jinak co, no?"

Přikývl jsem. "Gavej." Povstal jsem a zamířil do chodbičky, kterou jsme postavili. Jelikož jsme neměli dřevo, abychom v místě, kde se oba konce stěny měly spojit, vybudovali dveře, jeden konec stěny jsme odklonili a protáhli jej asi o tři metry podél druhého konce tak, že vznikla chodba s otvorem ve směru odvráceném od směru převládajících větrů. Neúnavný vítr dosud foukal, ale přšet už přestalo. Naše chatrč neskýtala nijak vášný pohled, ale když jsem se na ni, skrčenou uprostřed opuštěného ostrůvku, díval, naplňovalo mě to dobrým pocitem. Jak řekl Šizumát: "Inteligentní život se staví na odpor vesmíru." Alespoň v tom smyslu jsem to pochopil z Jerryho verze angličtiny. Pokrčil jsem rameny a zvedl ostrý úlomek kamene a vyryl další značku do vysoké, kolmo čnějící skály, která mi sloužila za kalendář. Celkem deset čárek - a malé x pod sedmou čárkou znamenalo velkou vlnu, která se převálila těsně nad vrcholkem ostrova.

Odhodil jsem úlomek. "Krucinál, jak já to tady nenávidím!"

"Es?" Zpoza rohu vstupního otvoru vykukla Jerryho hlava.

"Komu mluvit, Dejvidž?"

Věnoval jsem mu šízravý pohled, pak jsem mávl rukou. "K nikomu."

"Es va k nikomu?"

"Nikdo. Nic."

"No gavej, Dejvidž."

Dloubnul jsem si prstem do hrudi. "Já! Mluvil jsem k sobě! Tomu gavej, žaboksichte?"

Jerry potřásl hlavou. "Dejvidž, nyní spát já. Nemluvit tak moc k nikomu, no?" A opět zmizel v otvoru.

"A ty mi můžeš i se svou matkou!" Otočil jsem se a zamířil po svahu dolů. Až na to, přesně řečeno, že ty, žaboksichte, matku nemáš - ani otce. Kdybyste si mohli vybrat, s kým byste chtěli být uvězněni na opuštěném ostrůvku? Říkal jsem si, jestli by si někdo někdy vybral mokré, mrazivý kout pekla a žil v něm na hromádce s hermafroditem.

Do poloviny svahu jsem sestupoval po cestičce - tu jsem si již dříve vyznačil kameny - až jsem dorazil ke svému přílivovému jezírku, které jsem pokřtil Slimáčí ranč. Kolem jezírka byla spousta vodou vymletých skalisek a pod vodní hladinou žili nejučtější oranžoví měkkýši, jaké jsme oba kdy viděli. Ten objev jsem učinil, když jsem měl při budovám chatrče přestávku, a měkkýše jsem ukázal Jerrymu.

Jerry však pokrčil rameny. "A co?"

"Co a co! Koukej, Jerry, ty porce tyčinek ti nevydrží napořád. Až je všechny sníme, čím se budeme živit?"

"Živit?" Jerry pohlédl na váček svíjející se, jako by v něm byl hmyz, a zašklebil se. "No, Dejvidž. Dříve nalodit my.

Hledat nás, najít a nalodit."

"Co když nás nenajdou? Co pak?"

Jerry se znovu zašklebil a opět se obrátil ke zpola dokončené chatrči. "Vodu pít my, než pak nalodit." Zabuřel něco o krizových exkrementech a mých chuťových buňkách a pak zmizel z dohledu.

Od té doby jsem kolem jezírka vybudoval hráz v naději, že lepší ochrana vůči drsnému prostředí přispěje ke zvýšení populace měkkýšů. Teď jsem nahlédl pod několik kamenů, ale nic takového jsem nezjistil. Říkal jsem si, zda bych se dokázal přinutit, abych některého z těch měkkýšů polkl. Kameny, pod něž jsem se díval, jsem vrátil zpátky, pak jsem vstal a vyhlédl na moře. I když věčně mračná pokrývka nedovolovala proniknout paprskům slunce na povrch Fyrinu IV a vysušit ho, nepršelo a obvyklý opar se zvedl.

Ve směru, kde jsem se po ztroskotání dostal na pobřeží, moře pokračovalo až k horizontu. Mezi bílými čepičkami vln byla voda šedivá jako srdce bankovního úředníka z oddělení půjček. Ve vzdálenosti asi pěti kilometrů od ostrůvku se tvořily rovnoběžné čáry vysokých, dlouhých vln. Bráno z místa, kde jsem stál, jejich střed zasáhne ostrov, ale ostatní jejich části se přeženou kolem něho. Na pravé straně na úrovni vln jsem zahlédl, i když ne příliš zřetelně, jiný ostrůvek, vzdálený snad deset kilometrů. Sklouzl jsem očima po čáře vln ještě více doprava a tam, kde se šedobílé moře mělo

dotknout světlešedé oblohy, byla na horizontu černá čára.

Čím usilovněji jsem se snažil uvědomit si, co mi v instrukcích říkali o pevninách na Fyrinu IV, tím neurčitější jsem o nich měl představu. Ani Jerry si nedokázal na nic vzpomenout - tedy, aspoň to říkal. Proč bychom si také měli vzpomenout? Předpokládalo se, že bitva se odehraje v kosmickém prostoru, každá strana se snažila vytlačit tu druhou z orbitální dráhy kolem Fyrinu. Ale ani jedna se nechtěla dostat na povrch planety, a už vůbec ne bojovat tady. Přesto přese všechno byl na planetě kontinent, ať už se jmenoval jakkoli, a ten byl podstatně větší než ten ostrůvek ze skal a písku, na kterém jsme se nacházeli.

Ale jak se na pevninu dostat, to byl problém. Bez dřeva, ohně, listí anebo zvířecích kůží nás tady čekal osud zchudlého jeskynního člověka. A to jediné, co by plavalo na vodě, byl nasekej. Modul. Proč ne? Jediný skutečný problém, který bylo nutno překonat, bylo přesvědčit Jerryho, aby s tím souhlasil.

Toho večera, kdy šed' pomalu ustupovala černí noci, jsme Jerry a já seděli před chatrčí a uždíbovali z odměřených porcí tyčinek. Dráč si svými žlutými očima pečlivě prohlédl černou čáru na obzoru, pak potřásl hlavou. "No, Dejvidž. Nebezpečné je."

Vsunul jsem si zbývající porci do úst a přemlouval ho, "Je to nebezpečnější než tady zůstat?"

"Brzy zachránit, no?"

Pátravě jsem se zahleděl do jeho žlutých očí. "Jerry, tomu ty nevěříš o nic víc než já." Naklonil jsem se na skále dopředu a pozvedl ruce. "Podívej, větší naději budeme mít na větší zemi. Ochrana před velkými vlnami, možná jídlo..."

"Ne možná, no?" Jerry ukázal na moře. "Jak kormidlovat nasekej, Dejvidž? Tam jak kormidlovat? Es eh vysoké vlny, vlny vzít za ostrov, gavej? Breša." Tleskl rukama. Es eh brešana skála, no? Pak mrtvá, my."

Poškrábal jsem se na hlavě. "Vlny směřují odtud tím směrem a vítr taky. Jestliže je země dost velká, nebudeme muset kormidlovat, gavej?"

Jerry podrážděně vydechl. "No, dost velká, pak?"

"Neřekl jsem, že je to tutovka."

"Es?"

"Jistota, jistě, gavej?" Jerry přikývl. "Pokud jde o ztroskotání na skalách, ta země má zřejmě pláž, jako je tato."

"Tutovka, no?"

Pokrčil jsem rameny, "Ne, jistě to není, ale co z toho, když tady zůstaneme? Nevíme, jak vysoko ty vlny mohou dosáhnout. Co když se nějaká přeje tak vysoko, že nás spláchne z ostrova? Co pak?"

Jerry se na mě zadíval přimhouřenými očima. "Co tam, Dejvidž? Základna od Irhmán, no?"

Zasmál jsem se. "Říkal jsem ti přece, že na Fyrinu IV nemáme žádné základny."

"Proč chtít jít, pak?"

"Jak už jsem řekl, Jerry, protože si myslím, že budeme mít větší naději."

"Hm-m-m." Dráč zkrčil ruce na prsou. "Viga, Dejvidž, nasekej zůstat. Dejvidž, vědět já."

"Co víš?"

Jerry se samolibě zašklebil, pak povstal a odešel do chatrče. Po chvíli se vrátil a hodil mi k nohám dvoumetrovou kovovou tyč. Tu, kterou použil, když mi spoutal ruce. "Dejvidž, vědět já."

Nadzedl jsem obočí a pokrčil rameny. "O čem to mluvíš? Ta tyč není z tvého modulu?"

"No, Irhmán."

Sklonil jsem se a tyč zvedl. Její povrch nenesl známky koroze a na jednom konci byly arabské číslice - číslo součástky.

Na okamžik mě zalila vlna naděje, ale jen na okamžik, než jsem si uvědomil, že je to civilní číslo. Odhodil jsem tyč do písku. "Nedá se říct, Jerry, jak je tady dlouho. Má civilní číslo, a do tohoto koutu galaxie nebyla od války vyslána žádná civilní výprava. Mohl by to být pozůstatek ze staré osídlovací akce nebo z průzkumné výpravy..."

Dráč šťouchl do tyče špičkou nohy. "Nová, gavej?"

Vzhlédl jsem k němu. "Ty gavej nerezavějící ocel?"

Jerry opovržlivě odfrkl a obrátil se k chatrči. "Já zůstat, nasekej zůstat. Kam chtít, ty jít, Dejvidž!"

Když nás pohltila černá dlouhá noci, zvedl se vítr a hvízdal a kvílel, jak pronikal otvory ve zdi. Plastová střecha se třepotala, splaskávala a nadouvala se tak divoce, že hrozilo, že se buď roztrhne nebo odlétne do noci. Jerry se posadil na písčitou podlahu, zády se opřel o nasekej, jako by chtěl dát jasně najevo, že on a modul zůstanou, kde jsou, i když se zdálo, že to, jak se moře vzdouvalo, jeho postoj oslabuje.

"Moře bouřlivé nyní, Dejvidž, no?"

"Je moc tma, takže není vidět, ale při tomto větru..." Pokrčil jsem rameny spíš pro sebe než kvůli Dráčovi, protože to jediné, co člověk mohl uvnitř chatrče vidět bylo bledé světlo procházející střechem. Každou chvíli nás to mohlo z této písčité plošiny vyplavit. "Jerry, to o té tyči, cos řekl, je pitomost. Ty to víš."

"Surda." Dráčův hlas zněl zkrroušeně a snad i velmi nešťastně.

"Es?"

"Es eh 'surda'?"

"Ae."

Jerry zůstal chvíli zticha. "Dejvidž, gavej, 'ne jistota je?'"

Zvážil jsem opačné výrazy. "Ty máš na mysli 'asi', 'možná', 'snad'."

"Ae, asimožnásnad. Dračka flotila irhmánské lodě má. Před válka koupit, po válka zajmout. Tyč asimožnásnad Dráčů je."

"Jestli tedy na tom velkém ostrově je tajná základna, je to surda dračka základna?"

"Asimožnásnad, Dejvidž."

"Jerry, neznamená to, že bys to nechtěl zkusit? Nasekej?"

"No."

"No? Proč ne, Jerry? Kdyby to byla dračka základna..." ,

"No! No mluvit!" Dráč se svými slovy téměř zalknul.

"Jerry, promluvme si, věř, že bude lepší, když si promluvíme! Jestliže pojedu na ten ostrov vstříc své smrti, mám právo vědět proč."

Dráč se na dlouhou chvíli odmlčel. "Dejvidž."

"Es?"

"Nasekej vzít ty. Polovina tyčinek zásob ponechat ty. Já zůstat."

Potřásl jsem hlavou, abych se vzpamatoval. "Chceš, abych si vzal modul sám?"

"To chtít ty, no?"

"Ae, ale proč? Musíš si uvědomit, že nás nikdo nezachrání."

"Asimoznásnad."

"Surda? nic takového. Ty víš, že záchrana nepřijde. O co ti jde? Máš strach z vody? Jestli je to v tom, máme větší naději..."

"Dejvidž, ústa zavřít ty. Nasekej mít ty. Mě no potřebovat ty, gavej?"

Přikývl jsem do tmy. Modul jsem si mohl vzít a na co jsem potřeboval mít s sebou nevrleho Draca - zejména když naše příměří mohlo každou chvíli vypršet? Pravý důvod mě přiměl připadat si poněkud hloupě - a lidsky. Možná že to není totéž. To jediné, co mě oddělovalo od úplné samoty, byl Dráč. Přesto zde šlo ještě o jednu maličkost, a to zůstat naživu.

"Musíme jít spolu, Jerry."

"Proč?"

Cítil jsem, že se červenám. Jestliže lidské bytosti mají takovou potřebu společnosti, proč se to současně stydí přiznat?

"Prostě musíme. Dva budeme mít větší šanci."

"Sám šanci lepší mít, Dejvidž. Tvůj nepřítel já."

Znovu jsem přikývl a zašklebil se do tmy. "Jerry gavej 'samota'?"

"No gavej."

"Sám, nikdo jiný než jeden."

"Gavej. Sám ty. Vzít nasekej, já zůstat."

"To je to... rozuměj, viga, co nechci."

"Ty chtít spolu jít?" Z druhého koutu chatrče se ozval chraptivý, potlačovaný smích. "Ty Draca rád? Ty mně smrt, Irkmán." Jerry vyrazil chraptivý smích ještě jednou. "Irkmán purzhab v hlava, purzhab."

"Dej pokoj!" Sklouzl jsem po stěně k zemi, uhladil písek a svinul se zády k Dráčovi. Zdálo se, že vítr trochu polevuje, a já jsem zavřel oči, abych se pokusil usnout. Pleskání plastové střechy okamžitě splynulo s pozadím ječivých a kvílivých zvuků a já cítil, jak se propadáni do spánku. Ale když se ozvaly na písku kroky, otevřel jsem doširoka oči a napnul svaly, připraven vyskočit.

"Dejvidž?" Jerry to řekl velmi tiše.

"Co?"

Zaslechl jsem, jak si Dráč sedá do písku vedle mě. "Ty samota, Dejvidž. O tom těžko mluvit ty, no?"

"No a co?" Dráč něco zamumlal, ale zamklo to ve větru.

"Co?" Otočil jsem se a uviděl, jak se Jerry dívá otvorem ve stěně.

"Proč zůstat já. Nyní tobě říct, no?"

Pokrčil jsem rameny. "Jsem pro, proč ne?"

Jerry vypadal, jako by měl velké problémy, aby našel správná slova, pak otevřel doširoka ústa. Chtěl něco říct, a vytřeštil oči. "Mága-siena!"

Posadil jsem se. "Es?"

Jerry ukázal na otvor. Vlna jako hora!"

Odstrčil jsem ho a vyhlédl otvorem sám. K našemu ostrůvku se hnaly nepřičetně zuřivé zpěněné vlny vysoké jako hory. V té tmě se to nedalo stoprocentně tvrdit, ale ta čelní vlna byla snad ještě vyšší než ta, která nám před několika dny dosáhla po kotníky. A ty za ní vypadaly ještě vyšší. Jerry mi položil ruku na rameno a já jsem pohleděl do jeho očí. Odskočili jsme od sebe a rozběhli se k modulu. Když jsme potmě hmatali po zapuštěné dveřní západce, slyšeli jsme, jak první vlna hřmí po svahu vzhůru. Západku jsem nahnátl právě ve chvíli, kdy vlna narazila na chatrč a zbořila střechu. Vzápětí jsme se ocitli pod vodou, proudy nás v chatrči převalovaly jako vířivá pračka ponožky.

Voda opadla, a když jsem si vytřel oči, uviděl jsem, že stěna na na větrné straně chatrče se rozpadla. "Jerry!" Za zbořenou stěnou jsem viděl potácejícího se Draca.

"Irkmán?"

Za Dráčem jsem viděl, jak nabírá rychlost druhá vlna. "Kizlode, co tam venku sakra děláš? Vlez sem!" Otočil jsem se k modulu, dosud pevně vklíněného mezi dvě skaliska, a uchopil kliku. Když jsem otevřel dvířka, Jerry klopýtavě přešel zbytky zdi a dopadl na mě. "Dejvidž... stále vlny a vlny! Stále!"

"Vlez tam!" Pomohl jsem mu dostat se dvířky dovnitř, ale nečekal jsem, až se uklidí z cesty. Vskočil jsem rovnou na něho a zajistil za sebou dvířka, právě, když udeřila druhá vlna. Ucítil jsem, jak se modul mírně nadnesl a narazil na převis jednoho skaliska.

"Dejvidž, vznášet se my?"

"Ne. Skály nás drží na místě. Budeme v suchu, jakmile se vlny přeženou."

"Přes mě se překulit."

"Aha." Sklouzl jsem z Jerryho hrudi a opřel se o stěnu modulu. Zanedlouho se modul ustálil a my jsme čekali na další

příboj. "Jerry?"

"Es?"

"Cos to chtěl říct?"

"Proč zůstat já?"

"Jo."

"O tom těžko mluvit já, ga vej?"

"Já vím, já vím."

Udeřila další vlna a já jsem ucítil, jak se modul zvedá a naráží na skalisko.

"Dejvidž, gavej vi nesa?"

"Negaveju."

"Vi nesa... malý já, gavej?"

Modul s nárazem dosedl na skálu a ustálil se. "Co má být s tím tvým malým já?"

"Malý já... malý Dráč. Ze mě, gavej?"

"Chceš mi sdělit, že jsi těhotný?"

"Asimoznásnad."

Potřásl jsem hlavou. "Počkej, Jerry. Nechci, aby došlo k nějakému nedorozumění. Těhotný... z tebe se stane rodič?"

"Ae, rodič, dva nula nula v řadě, velice důležité je, no?"

"Strašné. Ale co to má společného s tím, že nechceš plout na ten druhý ostrov?"

"Dřív moje vi nesa, gavej? Tean nese smrt."

"Tvoje dítě zemřelo?"

"Ae!" Dráčův vzlyk vyšel z úst vždy a všude existující matky. "Upadnout a zranit se já. Tean smrt. Nasesej na moře narazit my. Tean zranit, gavej?"

"Ae, já gavej." Jerry měl tedy strach, že ztratí další dítě. Bylo téměř jisté, že během cesty nás bude modul hodně otloukat, ale zůstat tady na písčité plošině naše naděje nijak nezlepší. Modul se již dlouho ani nepohnul a já jsem se odhodlal opatrně vyhlédnout ven. Malé kryté průzory byly něčím pokryty, asi pískem. Otevřel jsem proto dvířka a rozhlédl se. Všechny stěny chatrče srovnaly nárazy vln se zemí. Pohlédl jsem k moři, ale nic jsem neviděl. "Vypadá to bezpečně, Jerry..."

Pohlédl jsem k černavé obloze a nade mnou se tyčil bílý chochol padající vzdušné vlny. "Mága zatracená siena!"

Zabouchl jsem dvířka.

"Es, Dejvidž?"

"Drž se, Jerry! "Tuny vody dopadající na modul vydávaly nesnesitelně hlasitý zvuk. Jednou, dvakrát jsme narazili na skálu, pak jsme pocítili, jak se otáčíme a prudce letíme vzhůru. Sáhl jsem po opěrce, abych se přidržel, ale minul jsem ji, když modul náhle nabral jiný směr a propadl se. Vrazil jsem do Jerryho, pak mě to odhodilo na protější stěnu, do které jsem narazil hlavou. Než jsem omdlel, zaslechl jsem Jerryho výkřik: "Tean! Vi tean!"

...poručík stiskl rukou tlačítko a na obrazovce se objevila postava - vysoká, humanoidní a žlutá.

"Dracovský sliz!" vykřikl shromáždění sedící odvedenci.

Poručík k nim stál čelem. "Správně. Toto je Dráč. Povšimněte si, že dračka rasa má jednotnou barvu pleti - všichni jsou žlutí." Vojenští adepti se zdvořile pousmáli. Důstojník se trochu vypnul, pak s použitím lehkého ukazovátka začal zdůrazňovat různé typy Dráčů. "Typické jsou samozřejmě tříprsté ruce, stejně jako obličej s nevýrazným nosem, který Dráčovi propůjčuje vzhled žáby. Jejich zrak je v průměru o něco lepší než u lidí, sluch zhruba stejný, ale to, jak zapáchají..." Odmlčel se. "Prostě příšerně smrdí!"

Odvedenci propukli v nevázaný řev a poručík se zatvářil navýsost spokojeně. Když se posluchačstvo uklidnilo, poručík ukázal na záhyb na Dráčově břiše. "Tak toto je místo, kde Dráčové uchovávají své rodinné klenoty - všechny." Další tlumený smích. "Správně, Dráčové jsou hermafroditi, každý jednotlivec má jak mužské, tak ženské orgány."

Poručík se znovu postavil čelem k posluchačům. "Zkuste říct Dráčovi, aby se sám znásilnil, a pak se pečlivě dívejte, protože to on nedokáže!"

Smích utichl a poručík napřáhl ruku k obrazovce. "Když uvidíte jednoho z těch hrozných tvorů, co uděláte?"

"ZABIJEME HO..."

...vymazal jsem obrazovku, a počítač zaměřil na další dračskou stíhačku, která na obrazovce vypadala jako dvojité x. Dráč se výrazně vychýlil doleva, pak znovu doprava. Cítil jsem, jak autopilot na něho navádí můj stroj, jak vyhodnocuje a ignoruje klamná zobrazení a jak se ho svými elektronickými kříži snaží uchopit do kleští. "Tak pojď, ty žaboksichte... trošku doleva..." Obraz dvojitého x se na obrazovce posunul do dostřelových kruhů a já jsem pocítil, jak se řízená střela kotvená k břichu mé stíhačky odpoutala. "A švihej!" Krytým průzorem jsem uviděl záblesk, když střela explodovala. Obrazovka mi prozradila, že dračka stíhačka se vymkla kontrole a rotovala směrem k povrchu Fyrinu IV pokrytého mraky. Snesl jsem se stfemhlav za ní, abych se ujistil, že jsem ji zničil... Můj stroj se dotkl horní atmosféry a teplota jeho pláště se prudce zvýšila.

"Tak pojď, sakra. Střílejí!" Přepnul jsem lodní systémy na let atmosférou, když se ukázalo, že budu muset letět za Dráčem přímo k zemi. Ještě nad mraky se však Dráč přestal otáčet a udělal obrat. Rychlým pohybem jsem zapnul automatické přepínání a zatáhl páku do klína. Stíhačka několikrát poskočila, jak se snažila zabrzdit. Každý ví, že dracké lodě jsou v atmosféře pohyblivější... Dráč nabral kurs, který přetínal mou dráhu... proč ten sliz nestřílí... těsně před kolízi se Dráč katapultuje... energoblok je v háji... musím přistát bez motoru. Snašel jsem se za modulem padajícím svinskými mraky s odhodláním, že toho drackého sliza najdu a dokončím, co jsem začal...

Mohly to být vteřiny nebo roky, po které jsem nejistě tápal v temnotě kolem sebe. Bylo mi mizerně, ale ty části mého

těla, jichž se to týkalo, mi připadaly vzdálené, velmi vzdálené. Nejdříve chlad, pak horečka, poté znovu chlad - hlavu mi ochlazovala nějaká přívětivá ruka. Pootevřel jsem oči na úzké štěrbině a spatřil, že se nade mnou sklání Jerry a něčím studeným mi osušuje čelo. Podařilo se mi zašeptat: "Jerry."
Dráč mi pohlédl do očí a usmál se. "Dobré je, Dejvidž, dobré." Po tváři mu přeběhlo mihotavé světlo a já ucítil kouř. "Oheň."

Poodstoupil a ukázal na střed písčité podlahy v místnosti. Otočil jsem hlavu a uvědomil si, že ležím na lůžku z měkkých, pružných větví. Na protější straně stálo jiné lůžko a mezi ním a mým vesele praskal ohniček. "Oheň nyní mít my, Dejvidž. A dřevo." Ukázal na střechu zhotovenou z dřevěných polen pokrytých širokými listy. Otočil jsem se a rozhlédl, pak jsem nechal svou pulsující hlavu poklesnout a zavřel jsem oči. "Kde to jsme?"

"Velký ostrov, Dejvidž. Moc vln spláchnout z písek vrchu nás. Vítr a vlny sem vzít nás. Pravdu mít ty."

"Já... já nerozumím, no gavej. Dostat se z té písčité plošiny sem by trvalo celé dny."

Jerry přikývl a upustil to, co vypadalo jako velká houba, do jakési lastury naplněné vodou. "Devět dní. Připoutat tebe já k nasej, pak zde na pobřeží přistát my."

"Devět dní? Devět dní jsem byl v bezvědomí?"

Pohybem hlavy vyjádřil nesouhlas. "Sedmnáct. Zde přistát my osm dní..." Mávl rukou za sebe. "Před osm dní."

"Ae."

"Sedmnáct dní na Fyrinu IV je víc než měsíc na Zemi. Znovu jsem otevřel oči a pohlédl na Jerryho, velmi vzrušeného.

"Á co tean, tvé dítě?"

Pohládl si vzduté břicho. "Dobré je, Dejvidž. Víc nasej ublížil tobě."

Nepřikývl jsem, i když jsem chtěl. "Mám radost, že tě to těší." Zavřel jsem oči a obrátil se obličejem ke stěně z kombinace dřevěných kulatin a listů. "Jerry?"

"Es?"

"Tys mi zachránil život."

"Ae."

"Proč?"

Dlouho seděl jako pěna. "Dejvidž. Nahoře na písčina mluvit ty. Samota nyní gavej." Zatřásl mi ramenem. "Na, nyní jíst ty."

Otočil jsem se a pohlédl do lastury naplněné kouřící kapalinou. "Co to je? Kuřecí polévka?"

"Es?"

"Es va?" Ukázal jsem na mísu a až teď jsem si uvědomil, jak jsem slabý.

Jerry nakrabatil čelo. "Jako měkkýš, ale dlouhá."

"Úhoř?"

"Ae, ale úhoř na zemi, gavej?"

"Myslíš hada?"

"Asimoznásnad."

Přikývl jsem a přiložil rty k okraji lastury. Usrkl jsem trochu polévky, polkl ji a dopřál jejímu hojivému teplu, aby se mi rozlilo po těle. "Je dobrá."

"Custa chtít ty?"

"Es?"

"Custa." Jerry natáhl ruku k ohni a zvedl kus kamene přibližně krychlového tvaru. Prohlédl jsem si ho a rýpl do něho nehtem, pak jsem se ho dotkl jazykem.

"Halogenid! Sůl!"

Pousmál se. "Custa chtít?"

Zasmál jsem se. "Úplný komfort. Samozřejmě, dejme si custu," Vzal halogenid, menším kamenem urazil jeho roh a použil ještě jiný kámen k tomu, aby mezi nimi kousky soli rozemlel. Pak pozvedl ruku a ve středu dlaně měl kopeček bílých granulek. Nabral jsem mezi prsty dvě špetky, přidal je do své porce hadí polévky a rozmíchal je v ní prstem. Pak jsem si té pochoutky dopřál pořádný lok. Zamlaskal jsem rty. "Fantastické."

"Dobré, no?"

"Lepší než dobré - fantastické." Dopřál jsem si další doušek a okázale pomlaskával a koulel očima.

"Fantastické, Dejvidž, no?"

"Ae," uznal jsem přikývnutím hlavy. "Myslím, že to stačí. Chci spát."

"Ae, Dejvidž, ga věj." Uchopil miskou a položil ji vedle ohně. Pak povstal, šel ke dveřím a obrátil se. Než přikývl, chvilku si mě svými žlutými očima prohlížel, pak se znovu otočil a vyšel ven. Zavřel jsem oči a nechal se teplem ohničku ukolébat ke spánku.

Za dva dny jsem opustil lůžko a zkoušel chodit po chatrči a za další dva dny jsem s Jerryho pomocí vyšel ven. Chatrč stála v lese zakrslých stromků na vrcholku mírného návrší, žádný ze stromů nebyl vyšší než pět, šest metrů. Na úpatí svahu vzdáleného od chatrče víc než osm kilometrů se stále valily mořské vlny. Odtud mě Dráč musel odvléct. Náš spolehlivý nasej se pak naplnil vodou a moře si ho odtáhlo brzy poté, co mě Dráč vyvlekl na souš. A s nasej zmizel i zbytek porcí tyčinek. Dráčové jsou v jídle hodně vybíraví, ale hlad nakonec donutil Jerryho vyzkoušet vše, co místní příroda nabízí - hlad a humanoidní smířlivost se poddávají nedostaku výživy. Dráč nakonec skončil u škrobovité kořenové zeleniny neurčité chuti - zelené křoviny, která po usušení poskytovala přijatelný čaj - a hadího masa. Při průzkumech objevil také částečně zvětralé solné domy. V následujících dnech jsem zesílil a obohatil náš jídelníček o několik druhů mořských měkkýšů a o ovoce připomínající křížence mezi hruškou a švestkou.

Dny se stávaly chladnější a to mě a Draca přimělo uvědomit si, že Fyrin IV má zimní období. Tato skutečnost nás postavila před možnost, že zima může být dost krutá na to, aby znemožnila hledat potravu a sbírat dřevo. Křovina a kořenová zelenina se daly po usušení u ohně dobře uchovávat a hadí maso jsme se pokusili nasolit a udit. S použitím vláknitých svazků ze zelené křoviny jako nití jsme si z hadích kůží ušili zimní oblečení. Jeho provedení, na kterém jsme se dohodli, spočívalo v tom, že se prošli dvě vrstvy kůží, mezi nimiž byla výplň z chmýří tobolek semen zelených křovin.

Usoudili jsme, že naše chatrč je pro zimu zcela nevyhovující. Tři dny jsme hledali, než jsme objevili první jeskyni, a ještě další tři dny, než jsme objevili takovou, která nám vyhovovala. Ústí jeskyně směřovalo k místu, z něhož byla vyhlídka na mučené moře, ale chránil je nízký útes, který ležel dostatečně vysoko nad jeho hladinou. V okolí vstupu do jeskyně jsme našli velké množství suchého dřeva a volně se povalujících kamenů. Dřevo jsme posbírali na topení a kameny použili k postavě zdi u vchodu, v níž jsme nechali jen prostor pro dveře. Dveřní závěsy jsme zhotovili z hadí kůže a dveře z dřevěných polen svázaných lýkem z křoviny. Avšak už první noc poté, kdy jsme dveře dokončili, je mořský vítr zničil, a proto jsme se rozhodli vrátit k původnímu provedení vstupu, jaké jsme použili na písčité plošině.

V hloubi jeskyně jsme si z široké síně s písčitou podlahou udělali obytný prostor. Ještě hlouběji v jeskyni byly malé přírodní bazénky, jejichž voda se báječně hodila k pití, ale na koupaní byla příliš studená. Prostor s bazénky jsme použili jako špižírnu. Stěny obytné síně jsme vyložili dřevem, nová lůžka jsme vyrobili z hadích kůží a chmýří tobolek semen. Ve středu síně jsme vybudovali účtyhodné ohniště s velkým plochým kamenem jako plotnou. Tu první noc, kterou jsme strávili v našem novém příbytku, jsem zjistil, že poprvé od doby, kdy jsem uvízl na této zatracené planetě, neslyším vítr.

Za dlouhých nocí jsme sedávali u ohniště a vyráběli z hadí kůže různé předměty - rukavice, čepice, vaky - a povídali si. Aby to nebylo tak jednotvárné, jeden den jsme hovořili dračsky a druhý anglicky, a v době, kdy zima udeřila svou první ledovou bouří, oba jsme uměli docela obstojně mluvit řečí toho druhého.

Hovořili jsme o narození Jerryho dítěte.

"Jak ho pojmenuješ, Jerry?"

"Dítě už jméno má. To je tak, rod Jeribů má pět jmen. Já se jmenuju Šigan, přede mnou je můj rodič Gothig, před Gothigem byl Haesni, před Haesním byl Taj a před ním Zammis. Moje dítě se jmenuje Zammis."

"Proč jenom pět jmen? Lidské dítě může mít téměř libovolné jméno, jaké pro něho rodiče vyberou. A vlastně jakmile dítě dospěje, on nebo ona si může zvolit jméno, jaké chce."

Dráč na mne pohlédl očima plnými soucitu. "Dejvidž, jak ztracení si musíte připadat. Vy lidé -jak ztracení se musíte cítit."

"Ztracení?"

Jerry přikývl. "Odkud pocházíš, Dejvidž?"

"Myslíš rod?"

"Ano."

Pokrčil jsem rameny. "Pamatuju se na své rodiče."

"A na jejich rodiče?"

"Pamatuju se na otce své matky. Když jsem byl mladý, navštěvovali jsme ho."

"Dejvidž, co víš o svých prarodičích?"

Poškrabal jsem se na bradě. "Je to jaksi neurčité... myslím, že, děda dělal něco v zemědělství. Nevím."

"A jeho rodiče?"

Zakroutil jsem hlavou. "Jediné, na co si vzpomínám, je to, že někde v našem rodě se vyskytovali Angličani a Němci. Gavej Němci a Angličani?"

Přikývl. "Dejvidž, já umím historii svého rodu odříkat až do doby založení naší planety Jeribou Tajem, jedním z původních usedlíků, před sto devadesáti devíti generacemi. V našem rodovém archivu na planetě Draco existují záznamy, podle nichž lze vysledovat náš rod přes kosmický prostor až na planetu Sindie, kolébku naší rasy, a tam do minulosti sedmdesáti generací k Jeribovi Taji, zakladateli našeho rodu."

"Jak ten se stal zakladatelem?"

"Pouze prvorozený je zakladatelem rodu. Ti, co se narodí jako druzí, třetí nebo čtvrtí, si musí založit svůj vlastní rod."

Uznale jsem přikývl. "Proč pouze pět jmen? Jen proto, aby se dala snadněji zapamatovat?"

Nesouhlas dal najevo zavrtáním hlavy. "Ne. Jména jsou jen k rozlišování, jsou stejná, běžně jich je pět, ale nevystihují události, které odlišují jejich nositele. Jméno Šigan, které mám já, posloužilo významným vojákům, učencům, studentům filozofie a několika kněžím. Jméno, které bude mít moje dítě, posloužilo vědcům, učitelům a badatelům."

"Ty si pamatuješ, čím byli všichni tvoji předchůdci?"

Přikývl. "Ano, a co každý z nich dokázal a kde to dokázal. Než jsi uznán za dospělého, což bylo u mě ve dvaadvaceti letech, musíš před rodovým archivem z paměti odříkat svůj rod. Zammise čeká totéž, jenže ten musí začít...", usmál se, "mým jménem, Jeribou Šiganem."

"To dokážeš odříkat nazpaměť téměř dvě stovky životopisů?"

"Ano."

Šel jsem ke svému lůžku a natáhl se na ně. Zahledl jsem se na kouř, který do sebe nasávala prasklina ve stropě, a najednou jsem začal chápat, co Jerry myslel, když říkal, že si musím připadat jako ztracenec. Dračové, kteří měli v sobě několik desítek generací, věděli, čím jsou a čím se musí řídit. "Jerry?"

"Ano, Dejvidž?"

"Můžeš mi je odříkat?" Otočil jsem hlavu a podíval se na něho právě včas, abych zahlédl, jak výraz naprostého překvapení na jeho tváři střídá radost. Až po mnoha letech jsem se dozvěděl, že jsem Jerryemu prokázal velkou čest, když jsem se zajímal o jeho rod. Mezi Dracy je to chápáno jako vzácný projev úcty, a to nejen vůči jednotlivci, ale k celé rodové linii.

Jerry odložil na písek čepici, kterou právě šil, povstal a začal:

"Zde před vámi stojím já, Šigan z rodu Jeribů, zrozený z Gothiga, učitele hudby. Hudebníka s velkými zásluhami, mezi jehož žáky patří Da-tziž z rodu Němu, Perravin z rodu Tu skórů a řada méně známých hudebníků. Gothig studoval hudbu na Šimuramu a před archívem stál v roce 11051, aby hovořil o svém rodiči Haesnim, výrobcí lodí..."

Jak jsem naslouchal Jerryho úzkostlivé dračtině, obráceným životopisům, které začínaly smrtí a končily dospělostí, zmocňoval se mě pocit, že putuji časem, že mohu chápat a dotýkat se minulosti. Bitvy, vznik a zánik impérií, učiněné objevy, dokázané velké činy - pouť dva tisíce let dlouhou historií, ale přetrvávající jako přesně popsaná, živá kontinuita.

Naproti tomu já: Willis z Davidgova rodu, stojím před tebou, jsa zrozený ze Sibyly, ženy v domácnosti, a Nathana, druhořadého stavebního inženýra, z nichž jeden se zrodil z dědečka, který měl zřejmě něco společného se zemědělstvím a který se zrodil z nikoho významného... Sakra, a já jsem nebyl ani to! Můj straší bratr byl pokračováním rodu, nikoli já. Naslouchal jsem a rozhodl se, že si rod Jeribů zapamatuji.

Hovořili jsme o válce.

"To byla hezká finta, když jsi mě vylákal do atmosféry a tam do mě vrazil."

Jerry pokrčil rameny. "Dračtí piloti jsou nejlepší, to se všeobecně ví."

Nadzedl jsem obočí. "Tak proto jsem ti odstřelil ocasní ploutev, jo?"

Znovu pokrčil rameny, zamračil se a znovu se dal do sešívání kousků hadí kůže. "Proč Pozemšťané podnikají invazi do této části galaxie, Dejvidž? Než jste přišli, žili jsme tisíce let v míru."

"Ha! Proč podnikají invazi Dráčové? My jsme taky žili v míru. Co tady děláte?"

"My tyto planety kolonizujeme. V duchu dracké tradice. Jsme badatelé a zakladatelé."

"A ty, žaboksichte, co si myslíš, že jsme my? Parta zápecníků?" Lidé sice létají do kosmu teprve necelých dvě stě let, ale osídlili jsme téměř dvakrát tolik planet než Dráčové..."

Vztyčil prst. "To je právě to! Vy lidé se šíříte jako mor. To musí přestat! My vás tady nechceme."

"Jenže my tady jsme a tady taky zůstaneme. Co s tím uděláte?"

"Vidíš, co děláme, Irkmáne, bojujeme!"

"Pchá! Tomu kočkování říkáš boj? Hergot, Jerry, vždyť my jsme vás shazovali z oblohy do starého železa..."

"Ha, Dejvidž! Tak proto sedíš tady a ocucáváš uzené hadí maso!"

Vytáhl jsem tu potvůrku z úst a namířil ji na Draca. "Koukám, že z tvého dechu je taky cítit had, Dracu!"

Pohrdavě odfrkl a odvrátil se od ohně. Připadal jsem si hloupě: zaprvé proto, že ani my jsme nepřispívali k urovnání sporu, který trápil stovky světů déle než století, a zadruhé proto, že jsem chtěl, aby Jerry ověřil moje znalosti o jeho rodu. Zapamatoval jsem si již přes stovku generací.

Dráč seděl k ohni bokem a na klín mu dopadalo dost světla, takže jsem viděl, že něco šije.

"Jerry, na čem pracuješ?"

"Nemáme se o čem bavit, Dejvidž."

"Ale jdi, co se děje?"

Otočil se hlavou ke mně, pak si opět pohlédl do klína a pozvedl obleček z hadí kůže. "To je pro Zammise." Usmál se, já jsem potřásl hlavou a pak jsem se taky usmál.

Hovořili jsme o filozofii:

"Jerry, tys studoval Šizumátovo učení. Proč mi o něm nechceš nic říct?"

Zamračil se. "Nechci, Dejvidž."

"Je Šizumátovo učení tajné nebo co?"

Zavrtěl hlavou. "Ne, ale my si Ši-zumáta natolik vážíme, že o něm nehovoříme jen tak."

Poškrabal jsem se na bradě. "Míniš tím, že o něm nehovoříte vůbec nebo jenom s člověkem?"

"Ne s člověkem, Dejvidž; to jenom s tebou ne."

"Proč?"

Pozvedl hlavu a přimhouřil svoje žluté oči. "Ty víš, co jsi říkal... na písčité plošině."

Poškrabal jsem se na hlavě a neurčitě si uvědomil nadávku doporučující, aby si to Šizumát snědl, kterou jsem Jerryho obdařil. Pozvedl jsem obě ruce. "Jerry, ale to jsem byl vzteky bez sebe. To, co jsem tehdy řekl, z toho mě nemůžeš vinit."

"Ale já viním."

"Změní na tom něco, když se omluvím?"

"Vůbec nic."

Zadržel jsem se, abych neřekl něco ošklivého, a v duchu jsem se vrátil k tomu okamžiku, kdy jsme se s Jenym chystali navzájem se uškrtit. Vzpomněl jsem si z toho setkání ještě na něco a zkřivil koutky úst, abych se nerozesmál. "Řekneš mi o Šizumátově učení, když ti odpustím... to, co jsi řekl o myšáku Mickeym?"

Kvůli zdání vážnosti jsem sklopil hlavu, i když hlavním důvodem bylo potlačit úšklebek.

Vzhlédl ke mně, v obličeji měl pocit viny. "Mrzelo mě to, Dejvidž. Jestli mi odpustíš, budu ti vyprávět o Šizumátovi."

"Já ti tedy odpouštím, Jerry."

"Ještě něco."

"Co?"

"Musíš mi povědět o učením my saka Mickeyho."

"Vyna... ehm, vynasnažím se."

Hovořili jsme o Zammisovi: "Jerry, čím chceš, aby malý Zammy byl?"

Dráč pokrčil rameny. "Zammis se musí řídit svým vlastním jménem. Chci, aby si vedl čestně. Jestli si tak povede, víc ani nemůžu chtít."

"Zammy si vybere sám, co bude chtít dělat?"

"Ano."

"Ale přesto, nepřál by sis něco zvláštního?"

Přikývl. "Ano, přál."

"A co?"

"Aby se Zammis jednoho dne dostal z této mizerné planety."

Přikývl jsem. "Amen."

"Amen."

Zima se vlekla, až jsme si s Jerryem začali říkat, jestli jsme se snad nedostali na začátek doby ledové. Venku kolem jeskyně pokrývala všechno silná vrstva ledu a nízká teplota spolu s neutuchajícími větry znamenala pro toho, kdo se odvážil ven, pokoušet se zabít pádem nebo umrznout. Přesto jsme se oba dohodli na tom, že si budeme ulevovat venku. V hloubi jeskyně bylo sice několik oddělených síní, ale obávali jsme se, že si znehodnotíme zásobu vody, o vzduchu uvnitř jeskyně ani nemluvě. Největším rizikem venku bylo stáhnout si spodky za toho mrazivého větru, který měnil vodní páru z dechu v led dřív, než mohla projít tenkými návleky na obličej, jež jsme si zhotovili z leteckých kombinéz. Naučili jsme se nezdržovat.

Jednoho rána vyšel Jerry z jeskyně, aby vyhověl své potřebě, zatímco já jsem zůstal u ohniště a promíchával sušené kořeny s vodou na lívance. Uslyšel jsem, jak Jerry od ústí jeskyně volá, "Dejvidž!"

"Co?"

"Dejvidž, honem přijď!"

Loď! To musí být loď! Odložil jsem lasturovou mísu do písku, natáhl si čepici a rukavice a rozběhl se chodbou. Když jsem přiběhl ke dveřím, rozvázal jsem návleky, které jsem měl obtočené kolem krku, a převázal si je přes ústa a nos, abych si ochránil plíce. Jerry, který měl hlavu ovázanou podobným způsobem, se díval dveřmi a kýval, abych vyšel ven.

"Co je?"

Poodstoupil od dveří, abych mohl projít. "Pojď, podívej!"

Svítilo slunce. Na modré obloze svítilo slunce. V dálce nad mořem se sice hromadily nové mraky, ale obloha nad námi zářila čistotou. Do slunce jsme nemohli pohlédnout otevřenými očima, ale nastavili jsme mu obličej a vychutnávali doteky paprsků Fyrinu na pokožce. Světlo žhnulo a třpytivě se odráželo od skla a stromů pokrytých ledem. "Nádhera."

"Ano." Rukou chráněnou rukavicí mě Jerry uchopil za rukáv. "Dejvidž, víš, co to znamená?"

"Co?"

"Signální oheň v noci. Za jasné noci může být vidět oheň z oběžné dráhy, no?"

Podíval jsem se na něho, pak opět na oblohu. "Nevím. Kdyby byl oheň dost velký a noc jasná a kdyby se v té chvíli právě někdo díval..." Svěsil jsem hlavu. "To vždycky předpokládá, že se tam na oběžné dráze bude někdo dívat."

Pocítil jsem, že mě začínají pálit prsty. "Raději pojďme zpátky dovnitř."

"Dejvidž, to je šance!"

"A co použijeme jako dřevo?"

Ukázal jsem rukou na stromy kolem jeskyně. "Na všem, co může hořet, je alespoň patnáct centimetrů ledu."

"V jeskyni..."

"Naše palivové dřevo?" Zavrtěl jsem hlavou. "Jak dlouho ještě zima potrvá? Jsi přesvědčen, že máme tolik dřeva, abychom s ním mohli plýtvat na signální oheň?"

"Je to šance, Dejvidž! Šance!"

To, jestli přežijeme, záviselo zcela na náhodě. Pokrčil jsem rameny. "Proč ne?"

Několik následujících hodin jsme strávili tím, že jsme přenášeli čtvrtinu našeho pečlivě sesbíraného palivového dřeva před jeskyni. Když jsme skončili, do noci bylo ještě daleko, ale obloha se znovu zatáhla pokrývkou z celistvé šedi. Každou noc jsme několikrát kontrolovali oblohu, čekali jsme, až se objeví hvězdy. Za dne jsme museli často věnovat několik hodin otloukání ledu z hranice dřeva. Naděje však přetrvávala, dokud nám v jeskyni nedošlo dřevo a my jsme si ho nemuseli vypůjčovat z hranice pro signální oheň.

Té noci Jerry poprvé vypadal, jako by přišel o všechno. Seděl a upřeně se díval do ohně. Pak prostrčil ruku pod kabát v místě pod krkem a vytáhl zlatou krychličku zavěšenou na řetízku. Uchopil ji oběma rukama a začal něco dračky mumlat. Pozoroval jsem ho ze svého lůžka, dokud neskončil. Povzdechl si, pokýval hlavou a vrátil krychličku pod kabát.

"Co to je?"

Pohlédl na mě, zamračil se, ale pak se dotkl předního dílu kabátu. "Tohle? To je můj Talman - to, čemu vy říkáte Bible."

"Bible je kniha. Víš, má stránky, z nichž člověk čte."

Znovu vytáhl krychličku, zamumlal nějakou dračskou průpovědku, nečež předvedl malý trik. Z krychličky vypadla další a tu mi podal. "Dávej na ni pozor, Dejvidž."

Posadil jsem se, uchopil nabídnutou krychličku a ve světle ohně si ji prohlížel. Tři otočné kousky kovu podobného zlatu tvořili hřbet knížečky o hraně dva a půl centimetru. Knížečku jsem otevřel a uviděl ve dvou sloupcích tečky, čárky a klíčky. "Je to dračky."

"Samozřejmě."

"Jenže já dračky neumím."

Nadzvedl obočí. "Dračky mluvíš tak dobře, že jsem si neuvědomil... byl bys rád, kdybys tě učil?"

Pokrčil jsem rameny. "Ne." Dotkl jsem se prstem stránky a zkusil ji otočit. Ale otočilo se jich naráz snad padesát.

"Neumím v tom listovat po stránkách."

Ukázal na hrbek na hřbetu. "Vytáhni ten špendlík. Je na obracení stránek."

Vytáhl jsem krátkou jehlu, dotkl se jí stránky a ta sklouzla po následující a otočila se. "Kdo napsal váš Talman, Jerry?"

"Mnozí. Všichni velcí učitelé."

"I Šizurnát?"

Přikývl. "Šizurnát je jedním z nich."

Zavřel jsem knížečku a nechal ji na dlani ruky. "Jerry, proč jsi ji vytáhl právě teď?"

"Potřeboval jsem útěchu." Rozpřáhl ruce. "Na tomto místě. Možná, že zde zestárneme a zemřeme. Možná nás nikdy nenajdou. To jsem pochopil dnes, když jsme zkusili signalizovat ohněm."

Položil si ruce na břicho. "Zammis se zde narodí. Talman mi pomáhá smířit se s tím, co nemohu změnit."

"Zammis - kdy se narodí?"

Usmál se. "Brzy."

Pohlédl jsem na knížečku. "Jerry, byl bych rád, kdybys mě v ní naučil číst."

Stáhl si z krku řetízek s pouzdrém a podal mi ho. "Talman musíš uchovávat v pouzdře."

Chvilí jsem pouzdro držel, pak jsem zavrtěl hlavou. "Nemohu si ho nechat. Pro tebe má určitě velkou cenu. Co kdybys ho ztratil?"

"Neztratíš. Nech si ho, když se budeš učit. Žák ho musí mít u sebe."

Dal jsem si řetízek kolem krku. "Prokazuješ mi tím velkou čest."

Pokrčil rameny. "Mnohem menší, než kterou jsi mi prokázal ty, když ses naučil odříkávat rod Jeribů. Dokážeš to přesně a s citem." Vzal z ohniště kus zuhelnatělého dřeva, povstal a přistoupil ke stěně jeskyně. Té noci jsem se naučil jedenatřicet písmen dracké abecedy a jejich výslovnost a kromě toho dalších devět písmen včetně výslovnosti, která se používají ve formálních drackých písečnostech.

Dřevo přece jenom došlo. Jerry nabyl značně na váze a bylo mu moc a moc špatně, jak se Zammis připravoval na svůj příchod, a jen s mou pomocí se mohl dokolébat ven, když cítil potřebu. Sbíráni dřeva (to znamenalo tahat zbývající klacky a otloukat led ze smutně stojících stromů) a vaření padlo na moje bedra.

Jednoho obzvlášť větrného dne jsem si povšiml, že se led na stromech tenčí. Někdy tehdy jsme se začali loučit se zimou a zamířili jsme k jaru. Od té doby jsem se věnoval otloukání ledu s radostí, protože jsem myslel na jaro, a věděl jsem, že ta dobrá zpráva postaví Jerryho trochu na nohy. Jerry totiž zimu těžce nesl. Právě jsem se zabýval dřevem nad jeskyní, sbíral klacky do náruče a házel je dolů, když jsem zaslechl pronikavý výkřik. Strnul jsem a rozhlédl se kolem. Kol dokola jsem neviděl nic než moře a led. Pak se výkřik ozval znovu. "Dejvidž!" To křičel Jerry. Upustil jsem dřevo, které jsem nesl, a utíkal k rozsedlině útesu sloužící za stezku k hornímu lesu. Jerry vykřikl znovu a já jsem uklouzl a kutálel se, dokud jsem neskončil na terase na úrovni ústí do jeskyně. Prolétl jsem vchodem a chodbou a vběhl do našeho obytného prostoru. Jerry se svíjel na lůžku, prsty zabořené do písku.

Klesl jsem vedle něho na kolena. "Jsem zde, Jerry. Co je? Co se děje?"

"Dejvidž!" Koulel očima, ale nevnímá. Ústy pohyboval beze slova, pak znovu pronikavě vykřikl.

"Jerry, to jsem já!" Zatrásil jsem mu ramenem. "To jsem já, Jerry, Davidge!"

Otočil ke mně hlavu, na obličejí se objevil škleb, pak mi sevřel prsty levé zápěstí tak silně, až to zabolelo. "Dejvidž! Zammis... něco se stalo..."

"Co? Co mám dělat?"

Znovu vykřikl, pak napůl v bezvědomí zvrátil hlavu na lůžko. Usilovně se snažil nabýt plné vědomí a přitáhl si mou hlavu ke rtům. "Dejvidž, musíš přísahat."

"Co, Jerry? Na co mám přísahat?"

"Zammis... na planetu Draco. Postavit před rodový archiv. Udělej to..."

"Co tím míníš? Mluvíš, jako bys umíral."

"Umírám, Dejvidž. Zammis je dvoustá generace... velmi důležitá. Představ moje dítě, Dejvidž. Přisahej!"

Volnou rukou jsem si setřel z čela pot. "Ty neumřeš, Jerry! Drž se!"

"Nech toho. Neuhybej před pravdou, Dejvidž! Já umru. Musíš naučit Zammise rod Jeribů... a knížku, Tal-man, gavej?"

"Přestaň!" Zděšení, kterému jsem propadl, mělo téměř fyzickou podstatu! Přestaň tak mluvit! Ty neumřeš, Jerry. Vzmuz se, bojuj, ty zatracenej kizlode...!

Vykřikl. Dýchal mělce a potácel se mezi bezvědomím a vědomím. "Dejvidž."

"Co?" Uvědomil jsem si, že vzlykám jako děčko.

"Dejvidž, ty musíš pomoci Zammisovi na svět."

"Cože... jak? O čem to, ksakru, mluvíš?"

Obrátil obličej ke stěně jeskyně. "Vyhrň mi kabát."

"Cože?"

"Vyhrň mi kabát, Dejvidž. Dělej!"

Vyhrnul jsem mu kabát a obnažil jeho vzduté břicho. Přehyb pod středem břicha měl jasně červenou barvu a prosakovala z něho čirá kapalina. "Co... co mám udělat?"

Prudce oddychoval, pak zadržel dech. "Roztrhni ten přehyb! Musíš ho roztrhnout, Dejvidž!"

"Ne!"

"Udělej to! Udělej, nebo Zammis zemře!"

"Co je mně do nějakýho tvýho pitomýho děcka, Jerry? Co mám udělat, abych zachránil tebe?"

"Roztrhni ten přehyb...", zašeptal. "Postarej se o moje dítě, Irkmáne. Uved' Zammise před archiv Jeribů. Odprisáhni mi to."

"Ale, Jerry..."

"Přisahej!"

Přikývl jsem. Velké, horké slzy mi stékaly po tvářích. "Přisahám..." Jerry mi přestal svírat zápěstí a zavřel oči. Omráčeně jsem klesl na kolena vedle něho. "Ne, ne, ne, ne!"

"Roztrhni přehyb! Musíš ho roztrhnout, Dejvidž!"

Natáhl jsem ruku a opatrně se dotkl přehybu na jeho břiše. Ucítil jsem, jak pod ním bojuje nový život, jak se snaží uniknout z prostoru, v němž se mu nedostává vzduchu z Dráčova lůna. Nenáviděl jsem ten život, nenáviděl jsem ho tak, jako ještě nikdy nic. Jeho boj zeslábl, pak ustal.

Uved' Zammise před archiv Jeribů. Přisahej mi to...

Přisahám...

Pozvedl jsem druhou ruku a vsunul palce do přehybu a mírně trhl. Znásobil jsem sílu, pak jsem Jerryho břichem prudce škusbl. Přehyb praskl a čirá kapalina mi promočila přední díl kabátu. Držel jsem přehyb rozevřený a ve vodové lázni jsem spatřil schoulený tvar, který se nehýbal.

Zvracel jsem. Když už jsem neměl co dávat, ponořil jsem do té kapaliny ruce a zasunul je pod narozené dítě. Když jsem novorozeně vytáhl, otfel jsem si ústa o vršek levého rukávu a přitiskl je k Zammisovým a pravou rukou jsem mu roztáhl ústa. Třikrát čtyřikrát jsem vdechl dítěti vzduch do plic - pak dítě zakašlalo. Potom se rozplakalo. Vlákny ze zelené křoviny jsem podvázal obě pupeční šňůry, poté jsem šňůry uřízl. Jeriba Zammis byl od mrtvého těla svého rodiče osvobozen.

Pozvedl jsem kámen nad hlavu a vši silou jím udeřil do ledu. Z místa nárazu odlétla ledová tříšť a pod ní se objevila sytá zeleň. Znovu jsem kámen pozvedl a udeřil jím. Uvolnil se tím další kámen. Zvedl jsem jej, povstal a odnesl ke zpola zakryté mrtvole Jerryho. "Dracu," zašeptal jsem. Dobrá, říkej mu jenom Dracu. Žaboksichte. Dacane. Nepříteli. Říkej mu, jak chceš. Jen když to potlačí pocity bolesti.

Pohlédl jsem na hromadu kamenů, které jsem nasbíral, a řekl si, že k zakrytí mrtvolky stačí. Pak jsem vedle hrobu poklekl.

Kupil jsem kameny na hrob a nevnímal, že mi na oděvu mrzne vichrem hnaný mokrý sníh, a potlačoval jsem slzy.

Rukama jsem musel poplácávat, abych si pomohl rozproudit krevní oběh. Jaro přicházelo, ale prodlévat venku po delší dobu bylo dosud nebezpečné. A já jsem dělal Dráčovi hrob už dlouho. Zvedl jsem další kámen a dal ho na svoje místo. Když se kámen svou vahou přitiskl ke krycí plachtě z hadí kůže, uvědomil jsem si, že Dráč je už zmrzlý. Zbývající kameny jsem uložil rychle, pak jsem povstal.

Vítr se do mě opřel tak, že jsem na ledu u hrobu málem ztratil rovnováhu. Pohlédl jsem na kypící moře a utáhl si hadí kůži kolem sebe těsněji, pak jsem sklouzl pohledem na hranici kamenů. Měl bych něco říct. Člověk přece nemůže jen tak zahrabat mrtvého a pak jít na oběd. Měl bych něco říct. Ale co? Nebyl jsem nábožensky založený, ani Jerry nebyl. Jeho filozofický náhled na otázku smrti byl stejný jako moje nefilozofické odmítání islámských potěšení, pohanských Valhal a židovsko-křesťanských slastí ráje. Smrt je smrt, finis, konec, červi se připláží a zase odpláží... Ale přesto bych měl něco říct.

Sáhl jsem si pod kožený kabát a rukou sevřel zlatou krychličku Talmanu. I přes rukavici jsem ucítil její ostré rohy.

Zavřel jsem oči a probral si v duchu vše, co napsali velcí dračtí filozofové. Ale pro tuto příležitost nenapsali nic.

Talman je kniha o životě. Slovo talma znamená život a jím se dračka filozofie zabývá. Pro smrt v ní nezbyvá místo. Smrt je skutečnost, konec života. V Talmanu nebylo nic, co

bych mohl použít. Vítr mě probodával, až jsem se tetelil zimou. Prsty jsem měl už prokřehlé a nohy mě začínaly zábnout. Ale přesto bych měl něco říct. Avšak jediná slova, která mě napadla, by otevřela stavidla a zaplavila mě bolestí - při vědomí, že Jerry navždy odešel. Přesto... přesto přese všechno bych měl něco říct.

"Jerry, já..." Vhodná slova jsem nenalezl. Odvrátil jsem se od hrobu, moje slzy se mísily s mokrým sněhem.

Obklopen teplem a tichem jeskyně, usedl jsem na lůžko a zády se opřel o stěnu jeskyně. Pokoušel jsem se uniknout skutečnosti v mihotavé hře stínů a světél z ohně na protější stěně. Obrazy se vytvářely jen zpola, odtančily dřív, než jsem přiměl mozek, aby v nich něco viděl. Jako dítě jsem se často díval na mračna a rozeznával v nich obličej, hrady, zvířata, draky a obry. Byl to svět úniku - svět fantazie, něco, co vnašelo záznaky a dobrodružství do městského, usměřovaného života chlapce ze středních vrstev, který vedl život příslušníka střední vrstvy. Ale na stěně jeskyně jsem viděl pouze podobenství pekla: plameny olizující pokřivené, groteskní zosobnění odsouzených duší. Při té myšlence jsem se zasmál. Peklo si běžně představujeme jako oheň, který obsluhuje chechtající se sadista v červené kombinéze. Fyrin IV mě naučil, že peklo je osamělost, hlad a zima bez konce.

Zaslechl jsem zavrnutí a zamířil pohledem do stínů na konci jeskyně - k malé matraci, vaku z hadí kůže vycpaného semennými tobolkami, který vyrobil Jerry pro Zammise. Zavrnutí se ozvalo znovu. Předklonil jsem se a říkal si, zda děcko něco nepotřebuje. Nitro mi náhle sevřela obava. Co takové dracké dítě jí? Dráčové nejsou savci. Ve výcviku nás naučili pouze jak Dracy poznávat - a jak je zabíjet. Pak mě přepadl skutečný strach. "Co bude, sakra, používat jako plínky?" . Dítě zavrňelo znovu. Odstrčil jsem se a postavil na nohy, po písčité podlaze jsem přešel k dítěti a klesl k jeho boku. Z uzlíku ušitého z Jerryho staré letecké kombinézy na mne mávaly dvě buclaté tříprsté ručičky. Zvedl jsem uzlík,

odnesl ho k ohni a posadil se na skálu. Dávaje pozor, aby mi uzlík nespádl na zem, opatrně jsem ho rozbalil. Spatřil jsem žlutý lesk očí pod žlutými ospalými víčky. Zammis každým detailem, od téměř beznosého obličje a jednoduché zubní vrstvy po sytou žlut, připomínal miniaturu Jerryho až na to, že byl boubelatý. Doslova se kolébal na tukových polštářcích. Prohlédl jsem si ho a byl jsem rád, že není znečištěný.

Zahleděl jsem se mu do tváře. "Chceš něco jíst?"

"Ga."

Čelisti měl již dobře vyvinuté a z toho jsem usoudil, že Dráčové zřejmě žvýkají tuhou stravu hned od prvního dne.

Natáhl jsem se k ohni a uchopil svítek sušeného hadího masa a přiložil mu ho k ústům. Odvrátil však hlavu. "No tak, jez. Tady nikde nic lepšího nenajdeš."

Přistrčil jsem mu maso k ústům znovu, ale on skrčil ruku a maso odstrčil. "Tak jo, až budeš mít dost velký hlad, maso je tady."

"Ga mé!" Hlavu mi na klíně zvrátil dozadu a dopředu a tříprstou ručkou mi sevřel prst. Znovu zavrněl.

"Jíst nechceš, přebalit nepotřebuješ, tak co vlastně chceš? "Kos va nu?"

Svrátil tvářičku, jednou ručkou mě zatahal za prst a druhou, napřaženou k mé hrudi, začal třepat. Vzal jsem ho do náruče, abych upravit leteckou kombinézu, a on napřáhl ručičky, uchopil mě za přední díl kabátu a přitáhl se ke mně.

Když jsem ho k sobě přitiskl, položil mi hlavu na prsa a okamžitě usnul. "No nazdar."

Dokud zde byl Jerry, vůbec jsem si neuvědomoval, jak blízko stojím u propasti šílenství. Osamění mě stravovalo jako rakovina - šířilo se, živeno mou nenávistí, nenávistí k planetě a jejímu nekonečnému chladu, neutuchajícím větrům a stálé odloučenosti od lidí, nenávistí k bezbrannému žlutému dítěti a jeho trýznícím nárokům na péči a lásku, kterou jsem mu nemohl dát, a nenávistí k sobě samostnému. Zjistil jsem, že se chovám hrozně a odpudivě. Abych zpřetrhal svíravá pouta samoty, zpíval jsem, křičel a mluvil sám se sebou - klel jsem, říkal nesmysly a vydával bezdůvodné skřeky.

Zammis měl oči otevřené, mával buclatou ručičkou a vrněl. Uchopil jsem velký kámen, potácivě k dítěti přistoupil a natáhl ruce s kamenem nad jeho tělíčko. "Mohl bych ho na tebe pustit, drobečku. Kde bys pak byl?" Ucítil jsem, jak se mi mezi rty dere smích. Kámen jsem odhodil. "Proč bych si měl svinít jeskyni? Udělám to venku. Položím tě na minutu ven a zdechneš! Slyšíš mě? Zdechneš!"

Dítě zatřepetalo ve vzduchu ručkama, zavřelo oči a dalo se do pláče. "Proč nežereš? Proč nesereš? Proč neděláš nic pořádného, akorát furt řveš?" Dítě začalo plakat ještě silněji. "Krucinál! Měl bych ten šutr zvednout a všechno to skončit! To bych měl udělat..." Další slova mi přetrhl pocit hnusu, který mě zaplavil. Zamířil jsem ke svému lůžku, vzal si čepici, rukavice a návleky, pak jsem se vydal ven.

Dříve než jsem dorazil ke vchodu do jeskyně vyhloubenému ve skále, pocítil jsem bodavý závan větru. Venku jsem se zastavil a pohlédl na moře a na oblohu rozbourané panoráma v úžasně černí a bělí i v šedošedém odstínu. Udeřil do mě porыв větru, zakymácel se mnou směrem k jeskyni. Když jsem opět stál na pevných nohou, přistoupil jsem k okraji útesu a zahrozil pěstí na moře. "Tak do toho! Do toho a duj, ty zkurvený kizlode! Ještě jsi mě nezabil!"

Pevně jsem sevřel oční víčka trýzněná náporu větru, pak jsem oči znovu otevřel a pohlédl dolů. Čtyřicet metrů pode mnou byla další skalní římsa, ale kdybych skočil s rozběhem, mohl bych ji přeskočit. Pak by to bylo k dalším skalám tak sto padesát metrů hluboko. Skoč. Poodstoupil jsem od útesu. "Skoč! Neváhej a skoč!" Odmítavě jsem potřásl hlavou na oceán. "Nebudu za tebe nic dělat! Chceš, abych zemřel, a o to se budeš muset postarat sám!"

Ohlédl jsem se, pak jsem vzhledl nad vchod do jeskyně. Obloha ztmavla, a za několik hodin zahalí krajinu noc. Otočil jsem se ke skalní rozsedlině vedoucí k lesu zakrslých stromů nad jeskyní.

Dřepl jsem si k Dráčovu hrobu a zahleděl se na kameny, které jsem na hrob naskládal, a jež byly už spojené vrstvou ledu. "Jerry, co mám dělat?"

To jsme tehdy seděli s Jerryem u ohně a šili. A hovořili.

"Vždyť ty, Jerry, víš, o čem všem se v tom píše. " Pozvedl jsem Talman. "Ale o tom všem jsem už slyšel - myslel jsem si, že najdu něco nového. "

Odložil šití do klína a chvíli si mě pozorně prohlížel. Pak zakroutil hlavou a znovu se věnoval šití, "Ty na nějaké hlubší úvahy nejsi, Dejvidž."

"Co tím chceš říct?"

Vztyčil tříprstou ruku. "Vesmír, Dejvidž - tam všude je vesmír, vesmír života, věcí a událostí. Jistěže existují rozdíly, ale je to stále tentýž vesmír, a my všichni se musíme řídit jeho zákony. A ty jsou všude stejné. Uvažoval jsi o tom někdy?"

"Ne. "

"Právě to jsem chtěl říct, Dejvidž. Ty na hlubší úvahy nejsi. "

Odfíkl jsem. "Říkal jsem ti, že o tom všem jsem slyšel už dřív. Takže si myslím, že to dokazuje, že lidi uvažují do stejné hloubky jako Dráčové. "

Rozesmál se. "Ty se v mých postřezích snažíš za každou cenu najít něco rasového. To, co jsem řekl, se vztahuje na tebe, nikoli na celou lidskou rasu..."

Odplivl jsem si na zmrzlou půdu. "Vy Dráčové si tedy myslíte, že jste kdovíjak chytrí. " Zvedl se vítr a já jsem v něm ucítil slanou příchut' moře. Blížila se jedna z větrných smrští. Obloha se zatahovala tou zvláštní tmavou barvou, kterou jsem považoval spíš za půlnoční modř než za čern. Pod límec mi pronikl ledový pramínek.

"Co je na tom špatného, že jsem právě takový, jaký jsem? Každý ve vesmíru nemusí být zrovna filozofem, ty žaboksichte! Takových jako já jsou milióny, miliardy. Možná víc. Má to na něco nějaký vliv, jestli hloubám o existenci nebo ne? Ta zde je a to je vše, co musím vědět."

"Dejvidž, ty neznáš ani rodokmen dál než ke svým rodičům a teď říkáš, že nechceš znát historii svého vesmíru, kterou se můžeš dozvědět. Jak pochopíš svoje místo v této existenci, Dejvidž? Kde se nacházíš? Kdo jsi?"

Potřásl jsem hlavou a upřel pohled na hrob, pak jsem se otočil a postavil se čelem k moři. Za hodinu, možná za mñ, se

natolik setmí, že nebude vidět bílé hřebínky vln. "Já jsem já... tím jsem. Ale byl jsem to já, kdo držel nad bezbranným Zammisem kámen a vyhrožoval mu smrtí? Bylo mi mizerně z toho, jak samotě pronikající do mého myšlení narůstají drápy a tesáky, které začínají drásat a trhat poslední zbytky mé přičetnosti. Otočil jsem se opět k hrobu, zavřel oči a pak je zase otevřel. "Jsem stíhač, Jerry. To přece je někdo. "

"To je to, co děláš, Dejvidž; to není to, čím nebo kým jsi."

Poklekl jsem k hrobu a rukama jsem drásal ledem pokryté kameny. "Ty se mnou už nemůžeš mluvit, Dracu! Jsi mrtev!"

Zarazil jsem se, když jsem si uvědomil, že slova, která mi před chvílí zazněla v uších, jsou slovy Talmanu přizpůsobenými mé situaci. Klesl jsem na kameny a uvědomil si vítr, pak jsem se odstrčil a postavil na nohy. "Jerry, Zammis nechce jít. Už tři dny. Co mám dělat? Proč jsi mi dřív, než jsi... však víš, nic neřekl o drackých děckách... "

Přitiskl jsem si ruce k obličejí. "Uklidni se, chlapče. Vydrž, a oni tě strčí do blázince." Do zad se mi opřel vítr svěsil jsem ruce a pak jsem od hrobu odešel.

Seděl jsem v jeskyni a zíral do ohně. Přes skály nebylo vítr slyšet a oheň nepraskal, protože dřevo bylo suché a plameny horké. Poklepal jsem si prsty na kolenou, pak jsem si začal pobrukovat. Hluk, jakýkoli hluk pomáhá zahnat sklíčovající samotou. "Parchant." Zasmál jsem se a přikývl. "Jo, velkej, a kizlode va nu, datšát. " Zkřivil jsem rty do úsměvu a snažil se vzpomenout si na všechny dracké nadávky a oplzlosti, které jsem se od Jerryho naučil. Bylo jich poměrně dost. Špičkou nohy jsem vytukával do písku rytmus a začal jsem si znovu pobrukovat. Zarazil jsem se, zamračil a pak jsem si na tu píseň vzpomněl.

Rýny, týny, bože milý,

u čeho to jsme?

Ene, bene, zatraceně,

jsme u letky B.

Opřel jsem se zády o stěnu jeskyně a snažil se vybavit si další sloku. Pilot žije nevesele, co mu daj, to sní, musí ženě velitele, tahat z vlasů vši.

"Hrome!" Plácl jsem si rukou do kolena a snažil se představit si tváře dalších pilotů ze salonku pro letce. Drážďící výpary whisky jsem téměř cítil. Vadik, Wooster, Arnold... ten s rozbitým nosem - Demerest, Kadiz. Znovu jsem si začal pobrukovat a pohupovat imaginárním džbánkem s přidělem grogu, který jsem držel za imaginární ucho.

A když bude protestovat,

rozhodneme se,

do zadku mu střepy nacpat

a zalepit je.

Jeskyní zněla ozvěna písně. Povstal jsem, rozhodil ruce a vykřikl, "Jaááhuuú!"

Zammis začal plakat. Kousl jsem se do rtu a přistoupil k uzlíku na matraci. "Tak co? Dal by sis teď něco k snědku?"

"An, afí, ve. " Dítě pokyvovalo hlavou dopředu a dozadu. Šel jsem k ohni, vzal svítek hadího masa a zamířil zpátky.

Poklekl jsem vedle Zammise a přistrčil mu maso ke rtům. Ale on ho opět odstrčil. "No tak, mrně, jíst musíš." Pokusil jsem se znovu, ale dopadl jsem stejně. Rozbalil jsem ho a prohlédl si jeho tělo. Řekl bych, že ztratil na váze, i když se nezdálo, že by zeslábl. Pokrčil jsem rameny, zase ho zabalil, povstal a vykročil ke svému lůžku.

"Gí, ve. "

Otočil jsem se, předklonil a zvedl ho. Oči měl otevřené a hleděl mi do tváře, pak se usmál.

"Čemu se směješ, ty ošklivče? Měl by ses mrknout na svůj ksicht!"

Vyrazil jsem ze sebe krátké zasmání, a pak se zurčivě rozesmál. Šel jsem s ním ke svému lůžku, usedl a položil si ho na klín.

"Ga?nma, ba, ba. "Ručičkama uchopil volnou klopou mého kabátu a zatáhl za ni.

"Gamabába tobě taky. Tak co uděláme teď? Co kdybych tě začal učit rod Jeribů? Stejně se ho jednou budeš muset naučit a klidně by to mohlo být právě teď. Rodová linie Jeribů. Odřikávání té linie bylo to jediné, čím mě Jerry vůbec kdy pocítil. Prohlédl jsem dítěti do očí "Až tě přivedu před archiv Jeribů, řekneš toto: Zde před vámi stojím já, Zammis z rodu Jeribů, zrozený z Šigana, stíhacího pilota. " Usmál jsem se, když jsem pomyslel na nadzvednutá žlutá obočí, kdyby Zammis pokračoval:

"A Šigan byl zatraceně dobrý pilot. Jednou mi totiž kdosi řekl, že provedl chytrý manévr ocasioními křídly, pak udělal obrat a vrazil do toho kizlodského parchanta, zná-mého nám všem jako Willis E. Davidge... " Potřásl jsem hlavou. "Ke svým insigniím se nedostaneš, když budeš recitovat svůj rod anglicky. " A začal jsem znovu: "Nata nu enta va, Zammis zea das Jeriba, estej va Šigan, asám na denuadar..."

Osm z těch dlouhých dní a nocí mě svíral strach, že dítě zemře. Zkusil jsem všechno - kořeny, sušené bobule, sušené švestkovité ovoce a hadí maso sušené, vařené, přezvýkané i drcené. Zammis všechno odmítal. Prohlížel jsem ho často, ale jeho přebal byl stále tak čistý, jako když jsem mu ho dával. Ztratil na váze, ale zdálo se, že zesílil. Devátého dne lezl v jeskyni po podlaze. Nebylo v ní nijak teplo, i když oheň stále hořel, a já měl strach, že se nachladí, když bude ležet po zemi jen tak. Navlékl jsem mu proto obleček z hadí kůže a čepici, které pro něho ušil Jerry. Když jsem ho oblékl, postavil jsem ho na nohy a prohlédl si ho. Dokázal se již uličnický usmívat a to mu v kombinaci s jiskřičkami v jeho žlutých očích a hadím oblečkem a čepicí dodávalo vzezření skřítky. Držel jsem ho ve stojící poloze, a jelikož se mi zdálo, že stojí dost pevně, pustil jsem ho. Usmál se, zatřepal svými hubnoucima ručič-kama, pak vyrazil ze sebe smích a nejistě ke mně vykročil. Zachytil jsem ho v pádu a on zavřískal.

O dva dny později Zammis již chodil a lezl všude, kam se mohl dostat. Zažil jsem hodné úzkosti, když jsem se vracel z venku a hledal ho v síních v zadní části jeskyně. Když jsem ho jednou chytil u ústí jeskyně, k níž pelášil jako zajíc, měl jsem toho právě dost. Z hadí kůže jsem mu udělal popruhy, připevnil je ke koženému vodítku a jeho volný konec uvázal

ke skalnímu výběžku nad svým lůžkem. Mohl i nadále chodit, kam chtěl, ale alespoň jsem ho našel. Čtyři dny poté, co začal chodit, chtěl jíst. Dračka nemluvnata jsou pravděpodobně nejslušnější a nejhleduplnější děti v celém vesmíru. Tři čtyři pozemské týdny žijí ze svého tuku a po celou tu dobu se neznečišťují. Až se naučí chodit a mohou se tedy dostat na místo, na němž se s nimi dohodnete, začnou vyžadovat jídlo a vyměšovat. Jen jednou jsem mu ukázal, jak se používá krabice na odpadky, kterou jsem pro tyto účely vyrobil, a víckrát jsem nemusel. Po pěti nebo šesti lekcích se dovedl sám svlékat a oblékat. Když jsem tak pozoroval malého Draca, jak se učí a jak roste, začal jsem chápat piloty z naší letky, kteří nudili jeden druhého - i mnohé jiné - tím, že předváděli bezpočet fotografií ošklivých dětiček a každou doprovázeli půlhodinovým komentářem. Než sníl roztál, Zammis uměl mluvit. Naučil jsem ho, aby mi říkal strýčku.

Z nedostatku vhodnějšího výrazu jsem období tání ledu nazval jarem. Bude ještě dlouho trvat, než se zakrslý les zazelená a než se hadi odváží vylézt ze zamrzlých děr. Na obloze zůstávala věčná pokrývka z temných, zlověstných mračen a dosud padal mokrá sníh, který všechno pokrýval tvrdou, kluzkou glazurou. Ale hned druhý den ta glazura začala tát a teplejší vzduch pronikl o další milimetr do půdy.

Uvědomil jsem si, že nastal čas sbírat dřevo. Minule, než udeřila zima, nenasbírali jsme s Jerryem společnými silami dřeva dostatek. To krátké léto se bude muset využít k zajištění jídla na zimu. Doufal jsem, že dveře v ústí jeskyně utěsním, a přísahal jsem si, že v jeskyni vymyslím nějaké instalace - stahovat si venku spodky za větru bylo dost nebezpečné. Takových problémů jsem měl plnou hlavu, když jsem si udělal na lůžku pohodlí a pozoroval, jak se kouř stáčí do praskliny ve stropě jeskyně. Zammis byl někde vzadu v jeskyni, hrál si s kameny, které našel, a já jsem musel usnout. Probudilo mě, když mi Zammis lomcoval rukou.

"Strýčku?"

"Hmm. Co je?"

"Strýčku, podívej."

Překulil jsem se na levou stranu a obrátil se k němu. Zammis měl vztyčenou pravici, prsty roztažené. "Co je, Zammisi?"

"Podívej." Ukazoval mi pravou ruku a roztáhl mi prsty. "Jeden, dva, tři, čtyři, pět!"

Přikývl jsem. "Takže umíš počítat do pěti."

Zamračil se a pěstičkou učinil netrpělivý posunek. "Podívej." Uchopil moji roztaženou ruku a položil na ni svou.

Druhou rukou ukázal nejdříve na jeden ze svých prstů, pak na jeden z mých. "Jeden, jeden." Svými žlutými očima si mě zkoumavě prohlížel, aby zjistil, zda chápu.

"Ano."

Ukázal na další prsty. "Dva dva." Pohlédl na moji ruku a ukázal: "Tři, tři." Pak uchopil moje dva zbývající prsty. "Čtyři, pět!" Mou ruku pustil a ukázal vedle své. "Čtyři, pět?"

Potřásl hlavou. Zammis, kterému nebyly ani čtyři pozemské měsíce, přišel na jeden z rozdílů mezi Dráčem a člověkem. Dítě člověka by muselo mít - kolik? - pět, šest nebo sedm let, než by se na něco takového zeptalo. Povzdechl jsem si. "Zammisi?"

"Ano, strýčku."

"Zammisi, ty jsi Dráč. A Dráčové mají na ruce pouze tři prsty." Vztyčil jsem pravici a zatřepal prsty. "Já jsem Člověk, já mám pět."

Přisáhám, že se mu oči zalili slzami. Roztáhl svoje ruce, podíval se na ně, pak zavrtěl hlavou. "Růst, čtyři, pět?"

Posadil jsem se a pohlédl mu do tváře. Divil se, kam se poděly jeho další dva prsty. "Podívej, Zammisi, ty a já jsme různé... různé druhy bytostí. Rozumíš?"

Potřásl hlavou. "Růst čtyři, pět?"

"Nevyrostou. Ty jsi Dráč." Ukázal jsem si na prsa. "Já jsem Člověk."

Takhle bych se nikam nedostal. "Tvůj rodič, z něhož pocházíš, byl Dráč. Rozumíš?"

Svraštil čelo. "Dráč. Co Dráč?"

V první chvíli jsem měl sto chutí uchýlit se k věčnému a spolehlivému to pochopíš, až budeš větší. Pak jsem zavrtěl hlavou. "Dráčové mají na každé ruce tři prsty. Tvůj rodič měl na každé ruce tři prsty. Poškrábal jsem se ve vousech."

"Můj rodič byl člověk a na každé ruce měl pět prstů. Proto já mám na každé ruce také pět prstů."

Poklekl do písku a pozorně si svoje ruce prohlížel. Vzhlédl ke mně, opět se podíval na svoje ruce a pak znovu upřel pohled na mě. "Co rodič?"

Pátravě jsem se na něho zahleděl. Musel procházet určitou krizí kvůli své totožnosti: Byl jsem jedinou bytostí, kterou kdy viděl, a já jsem měl pět prstů. "Rodič je... ten..." Znovu jsem se poškrábal ve vousech. "Podívej... všichni z někoho pocházíme. Já jsem měl matku a otce - dva rozdílné druhy lidí - kteří mi dali život, kteří mě udělali, rozumíš?"

Věnoval mi pohled, který mohl být interpretován jako kamaráde, tys to přehnal. Pokrčil jsem rameny. "Nevím, jestli to dokážu vysvětlit."

Ukázal mi na prsa. "Moje matka? Můj otec?"

Pozvedl jsem ruce a zase je spustil do klína, sešpulil ústa, poškrábal se ve vousech a vůbec všelijak získával čas. Po celou tu dobu na mě bez zamrkmání hleděl. "Podívej, Zammisi, ty matku a otce nemáš. Já jsem člověk, proto je mám. Ty jsi Dráč, ty máš rodiče - jen jednoho, rozumíš?"

Potřásl hlavou. Pohlédl na mě, pak si ukázal znovu na prsa. "Dráč."

"Správně."

Ukázal na mě. "Člověk."

"Taky správně."

Odtáhl ruku a položil si ji do klína. "Odkud Dráčové?"

Kristepane! Pokoušet se vysvětlovat reprodukci hermafroditů dítěti, které by nemělo ještě ani lézt po zemi! "Zammisi..."

"Pozvedl jsem ruce, pak jsem je složil do klína. "Podívej. Vidiš, o kolik jsem větší než ty?"

"Ano, strýčku."

"Fajn." Prsty jsem si pročísl vlasy ve snaze získat čas a přijít na dobrý nápad. "Tvůj rodič byl velký jako já. Jmenoval se... Jeriba Šigan. " Je zvláštní, jak vyslovení pouhého jména bolelo. "Jeriba Šigan byl jako ty. Měl na každé ruce tri prsty. Vznikl jsi v jeho břichu. " Dloubl jsem ho do břicha. "Rozumíš?"

Zammis se zahihňal a položil si ruce na břicho. "Strýčku, jak tam Dráčové vznikají?"

Nadzvedl jsem nohy, položil je na matraci a natáhl je. Z čeho mají Dráčové vznikají? Zahleděl jsem se na Zammise a zjistil, že to dítě hltá každé moje slovo. Ušklíbl jsem se a řekl mu pravdu. "Ať se propadnu, jestli to vím, Zammisi. Ať se propadnu, jestli to vím." Za půl minuty si Zammis opět hrál se svými kameny.

Nastalo léto a já jsem Zammise naučil, jak se chytají a stahují dlouzí šedí hadi, a později, jak se udí maso. Zammis sedával na bobku na mělké výspě nad jezírkem s kalnou vodou a se svými žlutými očima upřenými na hadí díry ve výspě čekával, až některý z jejich obyvatelů vystrčí hlavu. Vítr foukal bez ustání, ale Zammis se ani nepohnul, dokud se neobjevila plochá trojúhelníková hlava s modrými očima. Had si zkontroloval jezírko, otočil se a zkontroloval si břeh, pak oblohu. Vysunul se o kousek z díry, pak si všechno zkontroloval znovu. Často se podíval přímo na Zammise. Ten však byl vyřezán jako z kamene a nepohnul se, dokud had nevyšel z díry natolik, že se už nemohl stáhnout zpátky. A tehdy Zammis udělal výpad, chytil hada oběma rukama těsně pod hlavou. Ti hadi neměli jedovaté zuby, ale byli natolik pohybliví, že Zammise strhli do kalné vody.

Hadí kůže jsme roztahovali a ovinovali kolem kmenů stromů a zajišťovali je kolíky. Kmeny jsme uchovávali na otevřeném místě poblíž vchodu do jeskyně pod převisem odvráceným od oceánu. Asi dvě třetiny kůží zpracovaných tímto způsobem se vysušilo, zbývající třetina zhněla.

Za prostorem pro kůže byla udírna, místnost postavená z kamenných zdí, v níž jsme v řadách věšeli hadí maso. V otvoru v podlaze jsme zapalovali oheň z vysušeného dřeva, pak jsme malý otvor utěšňovali kameny a blátem.

"Strýčku, proč maso nehnije, když je vysušeno?"

Uvažoval jsem o tom. "To nevím jistě, jen vím, že nehnije."

"Jak to víš?"

"Prostě to vím. " Pokrčil jsem rameny. "Asi jsem o tom četl.."

"Co je to četl?"

"Čtení. Jako když se posadím a čtu Talman. "

"Čteš v Talmanu, proč maso nehnije?"

"Ne. Mínil jsem tím, že jsem o tom pravděpodobně četl v jiné knize. "

"My máme jiné knihy?"

Potřásl jsem hlavou. "Mínil jsem tím, že to bylo ještě před tím, než jsem přišel na tuto planetu. "

"Proč jsi přišel na tuto planetu?"

"O tom jsem ti vyprávěl. Tvůj rodič a já jsme zde uvezli během bitvy. "

"Proč lidé a Dráčové bojují?"

"To je moc složité. " Chvilí jsem prováděl nešťastné pohyby rukama. Lidé tvrdili, že Dráčové jsou agresori, kteří podnikají invaze do našeho prostoru. Podle Dráčů byli agresory lidé, kteří podnikali invaze do jejich prostoru. Co z toho byla pravda?" Zammisi, to souvisí s kolonizací nových planet. Obě rasy se rozpínají a podle své tradice prozkoumávají a kolonizují nové planety. Soudím, že jsme se rozepnuli do sebe navzájem. Rozumíš?"

Zammis přikývl, pak milosrdně ztichl, pohroužil se do hlubokých myšlenek. Od toho drackého děcka jsem se hlavně dověděl všechny otázky, na které jsem nedovedl odpovědět. Připadal jsem si však jako velký chytrák proto, že se mi podařilo Zammise přimět, aby pochopil, co je to válka, a tak zakrýt svoji nevědomost o tom, o čem hlavně šlo.

"Strýčku?"

"Ano, Zammisi."

"Co je to planeta?"

Když chladné, mokré léto skončilo, měli jsme jeskyni nacpanou dřevem na topení a konzervovaným jídlem. Po vyřešení těchto problémů jsem svoje úsilí soustředil na to, abych přírodní bazénky v síních v hloubi jeskyně využil k nějakému vnitřnímu vybavení. Koupelová vana nepředstavovala žádný problém. To se do jednoho z bazénků vhodily horké kameny a voda se ohřála na snesitelnou, ba dokonce příjemnou teplotu. Po vykoupaní se špinavá voda odtáhla dutými stonky bambuso-vité rostliny jako násoskou. Pak bylo možno vanu znovu naplnit z jezírka položeného výše.

Problémem zůstávalo, kam tuto vodu odvést. Některé ze síní měly v podlaze díry. První tři díry, které jsme odzkoušeli, odváděly vodu do naší hlavní síně, v níž promočily nízkou obru u pobliž vchodu. Minulou zimu jsme s Jerryem uvažovali o tom, že jednu z těch děr využijeme jako záchod splachovaný vodou z bazénků, ale nakonec jsme ten nápad zamítli, protože jsme nevěděli, kde se ty dobroty zase vynoří.

Čtvrtá díra, kterou jsem se Zammisem odzkoušel, sváděla vodu pod vchod do jeskyně naproti útesu. Nic ideálního, ale lepší než reagovat na volání přírody uprostřed ledového vichru kombinovaného s blizardem. Upravili jsme tu díru na odpad jak z vany, tak ze záchodu.

Když jsme se se Zammisem chystali vychutnat naši první horkou lázeň stáhl jsem ze sebe hadí kůže, odzkoušel vodu špičkou nohy, pak jsem do ní vkročil. "Paráda!" Otočil jsem se k Zammisovi, dosud svlečenému jen z poly. "Tak sem vlez, Zammisi. Ta voda je báječná. " Zammis však na mě upřeně hleděl, ústa dokořán. "Co ti je?"

Zíral na mě očima doširoka otevřenými, pak na mě svou tříprstou ručkou ukázal. "Strýčku, co... co to je?"

Sklonil jsem hlavu. "Aha." Potřásl jsem hlavou a vzhledl k němu. "Zammisi, to všechno jsem ti už vysvětloval, vzpomínáš? Jsem Člověk."

"Ale na co to je?"

Posadil jsem se do teplé vody a tak odstranil z dohledu to, o čem byla řeč. "To je na vylučování kapalných odpadů... kromě jiného. A teď sem skoč a umyj se!"

Svlékl si hadí kůže, sklopil oči ke svému kombinovanému systému s hladkým povrchem, pak vlezl do vany. Usadil se v ní tak, že mu voda sahala ke krku a svýma žlutýma očima se na mě pátravě zadíval. "Strýčku."

"Ano?"

"Na co jiného?"

No, pověděl jsem mu to. A on poprvé vypadal, jako by spíš přemítal, zda jsem mu pověděl pravdu nebo ne, než aby jako obvykle uvěřil všemu, co jsem mu řekl. Ve skutečnosti jsem byl přesvědčen, že si myslí, že jsem lhal - asi proto, že jsem opravdu lhal.

Zima se přihlásila sprškou sněhových vloček nesených něžným vánkem. Zavedl jsem Zammise k zakrslému lesíku nad jeskyní, jeho ruku jsem držel ve své. Když jsme dorazili k hranici z kamenů sloužící Jerrymu za hrob, Zammis si natáhl hadí kůže proti větru, uklonil se, pak se otočil a vzhledl ke mně. "Strýčku, je toto hrob mého rodiče?"

Přikývl jsem. "Ano." Otočil se znovu k hrobu, pak potřásl hlavou. "Strýčku, co mám cítit?"

"Nerozumím, Zammisi."

Dítě kývlo hlavou k hrobu. "Vidím, že jsi smutný, když jsi tady. Myslím, že chceš, abych cítil smutek. Chceš?"

Zamračil jsem se, pak jsem zavrtěl hlavou. "Ne. Nechci, abys cítil smutek. Jen jsem chtěl, abys věděl, kde leží."

"Teď už mohu jít?"

"Jistě. Určitě trefíš zpátky do jeskyně?"

"Ano. Chci se jen přesvědčit, jestli mi znovu nechytlo mýdlo."

Díval jsem se, jak se Zammis obrátil a odcupital mezi holé stromy, pak jsem se znovu otočil k hrobu. "Tak co, Jerry, co na svoje děcko říkáš?" Zammis použil popel z dřeva, aby vyčistil z lastur tuk, pak do nich nalil vodu a dal je opět na oheň, aby vyvařil připálené jídlo. Tuk a popel. A tak jsme, Jerry, začali vyrábět mýdlo. Zammisova první várka z nás málem sloupala kůži, ale teď už se ten prcek zlepšuje...!

Vzhledl jsem k mrakům, pak jsem se dotkl pohledem moře. V dáli se kupila nízká, temná mračna. "Vidíš to? Víš, co to znamená? Ledovou bouří číslo jedna." Zvedl se vítr a já si dřep l k hrobu, abych vrátil na hranici kámen, který se z ní skutálel. "Zammis je fajn děcko, Jerry. Chtěl jsem ho nenávidět - když jsi zemřel. Chtěl jsem ho nenávidět." Položil jsem kámen zpátky, pak jsem se ohlédl na moře.

"Nevím, jak to udělat, abychom se z téhle planety dostali, Jerry..." Koutkem oka jsem zahlédl krátký, rychlý pohyb.

Otočil jsem se doprava a vzhledl nad vrcholky stromů. K šedivé obloze se rychle vzdalovala nějaká černá skvrna.

Sledoval jsem ji očima, dokud nezmizela nad mraky.

Naslouchal jsem a očekával jsem, že zaslechnu řev z trysek, ale srdce mi tak silně bušilo, že jsem slyšel jenom vítr. Byla to loď? Postavil jsem se a udělal několik kroků ve směru, kudy ta skvrna letěla, pak jsem se zastavil a otočil hlavu.

Spatřil jsem, že kameny na Jerryho hrobě již pokryla vrstvička čistého sněhu. "Třeba to byl jenom pták"

Zammis seděl na své matraci a propichoval několik kusů hadí kůže kostní jehlou. Natáhl jsem se na svou matraci a díval se, jak se kouř klikatě vine k prasklině ve stropě.. Byl to pták? Nebo snad loď? Ztraceně, to mě ale nahlodalo. Po celé léto jsem na to, jak se z této planety dostat, ani nepomyslel, tu naději jsem již pohřbil, ukryl. Ale teď mě znovu svírala. Procházet se tam, kde slunce svítí, zase nosit normální šaty, prožívat radost z ústředního topení, jíst jídlo připravené šéfkuchařem, být zase mezi... lidmi.

Překulil jsem se na pravý bok a upřel pohled na zeď vedle matrace. Lidé. Lidské bytosti. Zavřel jsem oči a polkl. Dívčí lidské bytosti. Ženy. Před očima se mi vznášely představy - tváře, těla, smějící se páry, tanec po letovém výcviku... jak se jmenovala? Dolora? Dora?

Potřásl jsem hlavou, překulil jsem se a posadil se čelem k ohni. Proč jenom jsem zahlédl to něco, ať už to bylo cokoli?

Všechno to, co jsem už dokázal pohřbit - zapomenout - se znovu probudilo.

"Strýčku?"

Vzhledl jsem k Zammisovi. Žlutá pokožka, žluté oči, žabí obličej bez nosu. Pokýval jsem hlavou. "Copak?"

"Stalo se něco?"

Jestli se prý něco stalo!"Ne. Jen jsem přemýšlel o tom, co jsem dneska zahlédl. Ale asi to nic nebylo." Natáhl jsem ruku k ohni a vzal si z plotny kus sušeného hada. Pofoukal jsem ho a pak jsem ten houževnatý pruh začal žvýkat.

"Jak to vypadalo?"

"Nevím."

Podle toho, jak se to pohybovalo, jsem měl dojem, že by to mohla být loď. Zmizelo to tak rychle, že si nejsem jist. Snad to byl jenom pták."

"Pták?"

Pozorně jsem se na něho zahleděl. On nikdy ptáka neviděl, ani já jsem na Fyrinu IV žádného nezahledl. "Zvíře, které létá."

Přikývl. "Strýčku, když jsem tam nahoře v lese sbírali dřevo, viděl jsem něco letět."

"Cože? Proč jsi mi o tom neřekl?"

"Chtěl jsem, ale zapomněl jsem na to."

"Zapomněl!" Nakrčil jsem čelo. "Kterým směrem to letělo?"

Ukázal do zadní části jeskyně. "Tím směrem. Od moře." Odložil šití. "Můžeme se jít podívat, kam to letělo?"

Potřásl jsem hlavou. "Právě začíná zima. Ty nevíš, jaká je. Už za pár dní bychom zahynuli."

Znovu se začal věnovat děláni děr do hadí kůže.

Vydat se na cestu v zimě by nás zabilo. Ale na jaře to bude něco jiného. S dvouvrstvými hadími kůžemi vycpanými chmýřím z tobolek plodů a se stanem bychom mohli přežít. Nutně jsme potřebovali stan, mohli jsme ho se Zammisem přes zimu udělat. Stan s tlumoky. Boty. Budeme potřebovat silné vysoké boty. Nesmím zapomenout, že...

Je zvláštní, jak jiskřička naděje vzplane a šíří se, až zazené veškeré zoufalství. Byla to lod? Nevěděl jsem. Jestli byla, startovala nebo přistávala? Nevěděl jsem. Jestli startovala, vydali bychom se špatným směrem. Ale opačný směr znamenal dostat se přes moře. Nějak. Až přijde jaro, vydáme se za zakrslý les a uvidíme, co tam je.

Připadalo mi, že zima uběhla rychle, když jsme se se Zammisem zabývali stanem a já jsem svůj čas věnoval nově objevenému umění ševcovskému. Vyznačil jsem obrysy našich nohou na hadí kůži a po určitém experimentování zjistil, že varem se švestkovitým ovocem se kůže stane měkká a lepkavá. Pak se vzalo několik takových lepkavých vrstev, zatížily se a nechaly vyschnout - výsledkem byla houževnatá, pružná podrážka. Když jsem dokončil boty pro Zammise, už potřeboval nové.

"Jsou moc malé, strýčku."

"Co tím míníš, když říkáš, že jsou malé?"

Ukázal k podlaze. "Tlačí. Prsty mám úplně zmrzačené."

Dřep l jsem si a ohmatal mu boty na špičkách. "To nechápu. Je to jenom pětadvacet dní, co jsem ti bral míru. Určitě ses nepohnul, když jsem tě měřil?"

Zavrtěl hlavou. "Nepohnul jsem se."

Zamračil jsem se, pak jsem se vztyčil. "Postav se, Zammisi. " Poslechl a já jsem přistoupil k němu. Ještě šedesát centimetrů a bude tak vysoký jako Jerry. "Sundej je, Zammisi. Ušiju ti větší. A snaž se nerůst tak rychle."

Zammis postavil stan v jeskyni, dovnitř dal žhavá polena, pak do kůže vetřel tuk, aby ji udělal voduvzdornou. Vyrosl a já jsem výrobu bot pro něho odkládal, dokud jsem si nebyl jist, jakou velikost bude potřebovat. Pokusil jsem se o extrapolaci tak, že jsem Zammisovi měřil nohy každých deset dní a protáhl křivku do jara. Podle mých údajů by to děcko mělo mít v době, kdy roztaje sníh, nohy jako dvojici útočných transportérů. Na jaře bude už Zammis docela určitě dospělý. Jerryho staré letecké boty se rozpadly, ještě než se Zammis narodil, ale já jsem jednotlivé díly schoval. Ted' jsem z nich použil podrážky pro stříh a doufal v to nejlepší. Věnoval jsem se právě novým botám, Zammis dával pozor na průběh úpravy stanu. Náhle se na mě Zammis ohlédl.

"Strýčku?"

"Co?"

"Je bytí první skutečnost?"

Pokrčil jsem rameny. "To tvrdí Šizumát, já to беру."

"Ale, strýčku, jak víme, že bytí je, skutečné?"

Spustil jsem své dílo níž, pohlédl na Zammise, potřásl hlavou, pak jsem se znovu věnoval šití bot. "Na to ti dávám svoje slovo."

Ušklíbl se. "Ale, strýčku, to není znalost, to je víra."

Povzdech l jsem si a v myšlenkách se vrátil k druhému roku svého studia na Univerzitě národů - k partě adolescentů povalujících se v levném bytě a pokoušejících alkohol, drogy a filozofii. O něco víc než pozemský rok starý Zammis se vyvíjel v otravného intelektuála. "No a co je na víře špatného?"

Uchichtl se. "Ale jdi, strýčku. Víra?"

"Některým z nás na této nehostinné spirále pomáhá. "

"Spirále?"

Poškrabal jsem se na hlavě. "Na této smrtelné spirále, v životě. To je Shakespeare, myslím."

Zamračil se. "To v Talmanu není."

"Není. Shakespeare byl člověk. "

Povstal, přistoupil k ohni a posadil se naproti mně. "Byl to filozof jako Mistan nebo Šizumát?"

"Ne. Psal hry - jako hrané příběhy. "

Přejel si rukou po bradě. "Vzpomínáš si ještě na něco od Shakespeara?"

Vztyčil jsem prst. "Být či nebýt to je otázka. "

Rozevřel náhle ústa, pak přikývl. "Ano. Ano! Být či nebýt, to je otázka!" Vztyčil ruce. "Jak můžeme vědět, že venku u jeskyně fouká vítr, když tam nejsme, abychom se přesvědčili? Jak víme, že moře dosud bouří, když tam nejsme, abychom to viděli?"

Přikývl jsem. "Ano."

"Ale, strýčku, jak to víme?"

Podíval jsem se na něho úkosem. "Zammisi, zeptám se tě na něco. Je následující výrok pravdivý nebo nepravdivý: To, co právě říkám, není pravda."

Zamžikal. "Jestli to není pravda, pak je výrok pravdivý. Ale... jestli je to pravda... pak je výrok nepravdivý, ale..." Znovu zamžikal, pak se obrátil a věnoval se znovu vtírání tuku do stanu. "Budu o tom přemýšlet, strýčku."

"To udělej, Zammisi."

Přemýšlel asi deset minut, pak se otočil. "Ten výrok je nepravdivý. "

Usmál jsem se. "Ale právě tak výrok zněl, je tedy pravdivý, ale..." Nechal jsem, aby to vyznělo jako záhada. Ach, samolibosti, ty dokonce světce pokoušíš.

"Ne, strýčku. Ten výrok v dané souvislosti nemá smysl. " Pokrčil jsem rameny. "Víš, strýčku, ten výrok předpokládá, že existují pravdivostní hodnoty, které mají samy o sobě vypovídací schopnost bez jakéhokoli dalšího vztahu. Myslím, že Lurvenova logika v Talmanu říká jasně, že jestliže nesmyslný výrok je roven nepravdě..."

Povzdechl jsem si. "Jo, tak jo..."

"Víš, strýčku, nejdříve musíš uvést souvislost, v níž tvůj výrok má smysl. "

Předklonil jsem se, zamračil a poškrabal se ve vousích. "Rozumím, Chceš říct, že jsem si dělal jen takovou legráčku?"

Věnoval mi zvláštní pohled a pak ještě zvláštnější, když jsem se převálil na lůžko a smál se, až jsem se zalykal.

"Strýčku, proč se v rodu Jeribů vyskytuje pouze pět jmen? Říkáš, že lidské rody mají jmen mnoho."

Přikývl jsem. "Těch pět jmen rodu Jeribů je maličkost, k níž musí jejich nositelé přidat slavné činy. Důležité jsou činy, nikoli jména. "

"Gothig je Šiganův rodič, stejně jako mým rodičem je Šigan. "

"Samozřejmě. To přece víš z odříkávání. "

Nakrčil čelo. "Musím tedy dát svému dítěti jméno Taj, až se stanu rodičem?"

"Ano. A Taj musí svoje dítě pojmenovat Haesni. Něco se ti na tom nezdá?"

"Rád bych svoje dítě pojmenoval Dejvidž, po tobě."

Usmál jsem se a potřásl hlavou. "Jméno Taj posloužilo velkým finančníkům, obchodníkům, vynálezčům a... vždyť to znáš ze svého odříkávání. Jméno Davidege nesloužilo mnohým. Mysli na to, o kolik by Taj přišel, kdyby se nejmenoval Taj."

Chvilí přemýšlel, pak přikývl. "Strýčku, myslíš, že Gothig ještě žije?"

"Pokud vím, ano. "

"Jaký je?"

Zavzpomínal jsem na Jerryho, když hovořil o svém rodiči Gothigovi. "Učil hudbu a má velkou sílu. Jerry... Šigan říkal, že holýma rukama dokáže ohýbat kovové tyče. Je taky velice vážený. Myslím si, že právě teď je ještě moc smutný.

Domnívá se, že rod Jeribů zanikl."

Zamrmal se zamračil a nakrčil svoje žluté obočí. "Strýčku, musíme se dostat na Draco. Musíme říct Gothigovi, že jeho rod pokračuje."

Zimní ledy se začaly tenčit a vysoké boty, stan a tlumoky byly připraveny. Na svých nových tepelněizolačních oblecích jsme prováděli poslední úpravy. Jerry sice dal Talman mně, abych se ho naučil, ale nyní ta zlatá krychle visela na krku Zammisovi. Ten z ní čas od času vytahoval zlatou knížečku a celé hodiny ji studoval.

"Strýčku?"

"Co?"

"Proč Dráčové hovoří a píšou jinou řečí než lidé?"

Zasmál jsem se. "Zammisi, lidé píšou a hovoří mnoha jazyky. Angličtina je pouze jedním z nich."

"A jak se lidé mezi sebou domluví?"

Pokrčil jsem rameny. Vždycky se nedomluví, a když se domlouvají, používají tlumočníky - to jsou lidé, kteří hovoří oběma jazyky. "

"Ty a já hovoříme anglicky a dračky -jsme tedy tlumočníci?"

"Řekl bych, že bychom mohli být, kdybychom se někdy setkali s člověkem a Dráčem, kteří by chtěli spolu hovořit. Nezapomeň, že je dosud válka. "

"Jak může válka skončit, když lidé a Dráčové spolu nehovoří?"

"Řekl bych, že nakonec budou spolu hovořit. "

Usmál se. "Myslím, že bych rád dělal tlumočníka a pomohl, aby válka skončila. "

Odložil šití a natáhl se na svou novou matraci. Vyrostl totiž tak, že stará matrace pro něho byla malá a sloužila mu nyní jako polštář. "Strýčku, myslíš, že za lesem někoho najdeme?"

"Doufám."

"A když najdeme, půjdeš se mnou na Draco?"

"Slíbil jsem tvému rodiči, že půjdu. "

"Ale potom... chci říct, co budeš dělat potom, až budu mít za sebou odříkávám rodu?"

Zahleděl jsem se do ohně. "Nevím." Pokrčil jsem rameny. "Kvůli válce se taky nemusíme na Draco jen tak hned dostat. "

"Ale potom, co budeš dělat?"

"Asi se vrátím na vojnu."

Opřel se o loket, když se nadzvedl. "Budeš zase stíhacím pilotem?"

"Jistě. Vždyť já vlastně nic jiného dělat neumím!"

"A budeš zabíjet Dracy?"

Odložil jsem šití na zem a pozorně se na Draca zahleděl. Od té doby, kdy jsme si to s Jerryem rozdali, se hodně změnilo - víc, než jsem si uvědomil. Potřásl jsem hlavou. "Ne. Asi se pilotem nestanu - aspoň ne vojenským. Možná že bych mohl sehnat místo obchodního pilota. " Pokrčil jsem rameny. "Ale možná, že mi vojáci jinou možnost nedají."

Posadil se a chvíli neřekl ani slovo - pak se postavil, přistoupil k mému lůžku a klekl si přede mnou do pisku. "Strýčku, já tě nikdy neopustím."

"Nebud' blázen. Budeš mít kolem sebe svoje. Svého prarodiče Gothiga, Šiganovy sourozence, jejich děti - úplně na mě zapomeneš."

"Zapomeneš ty na mě?"

Zahleděl jsem se do těch žlutých očí, pak jsem napřáhl ruku a dotkl se jeho tváře. "Ne. Na tebe nezapomenu. Ale ty, Zammisi, si uvědom, že jsi Dráč a že já jsem Člověk, a v tom je to, co tuto část vesmíru rozděluje."

Odtáhl mou ruku ze svého obličej, roztáhl prsty a pozorně se na ně zahleděl. "Ať se stane cokoli, já na tebe, strýčku, nikdy nezapomenu."

Ledy zmizely a Dráč a já jsme s tlumoky na zádech stáli ve spršce sněhu před hrobem Jerryho. Zammis byl vyšší než já a vzrůstem tedy Jerryho předstihl - a mně se ulevilo, když jsem zjistil, že mu boty padnou.

Zammis si dal tlumok na ramena, pak se od hrobu odvrátil a zaletěl pohledem na moře. Sledoval jsem jeho pohled a zjistil, že se dívá na valící se vysoké vlny, které pěnily a rozbíjely se o skaliska. Podíval jsem se opět na něho. "Na co myslíš?"

Sklopil oči, pak se ke mně otočil. "Strýčku, nikdy dřív jsem o tom neuvažoval, ale... bude se mi po tom všem tady stýskat."

Zasmál jsem se. "Blbost! Po tomhle?" Poplácal jsem Zammise po rameni. "Proč by se ti po tom všem tady mělo stýskat?"

Opět se ohlédl na moře. "Naučil jsem se tady mnohému. Tys mě tady mnohému naučil, strýčku. Tady jsem žil svůj život."

"Jen jeho začátek, Zammisi. Svůj život máš teprve před sebou."

Pokýval jsem hlavou k hrobu. "Rozluč se s ním."

Otočil se k hrobu, přistoupil k němu a pak vedle něho poklekl a začal odstraňovat kameny. Po několika minutách odkryl kostru ruky s třemi prsty. Pokýval hlavou a rozplakal se. "Promiň, strýčku, ale nedokázal jsem slzy zadržet. Dosud pro mě byl hrob jen hromadou kamení. Teď je něčím víc." Vrátil kameny na původní místo, pak povstal.

Pohodil jsem hlavou směrem k zakrslému lesu. "Jdi napřed. Hned tě dohoním."

"Ano, strýčku."

Zammis se odebral směrem k holým stromům a já jsem sklonil pohled k hrobu. "Tak, Jerry, co říkáš Zammisovi? Je vyšší, než jsi byl ty. Asi mu hadi šli k duhu." Dřepnul jsem si vedle hrobu, zvedl menší kámen a přidal jej k hromadě. "Asi to tak je. Buď se nám podaří dostat k Dráčům, nebo při tom pokusu zahyneme." Zvedl jsem se a pohlédl na moře. "Jo, pár věcí jsem se tady naučil. V jistém smyslu mi to všechno bude scházet."

Obrátil jsem se opět k hrobu a hodil si na záda tlumok. "Endeva sán, Jeriba Šigan. Sbohem, Jerry."

Obrátil jsem se a zamířil za Zammisem do lesa.

V dnech, které následovaly, nevycházel Zammis z úžasu. Mně osobně připadala obloha stejná, kalně šedivá, a těch několik odlišných rostlinných a živočišných druhů, s nimiž jsme se setkali, nebylo ničím pozoruhodným. Když jsme prošli zakrslým lesem, celý den jsme stoupali do mírného návrší, a pak jsme se ocitli na široké, nekonečné rovině. Do výše kotníků tam rostla purpurová tráva, která nám ve stejném odstínu špinila boty. Na to, abychom pokračovali v chůzi, byly noci příliš chladné, a proto jsme je trávil ve stanu. Za téměř neustálého deště se tukem upravený stan a šaty dobře osvědčily.

Byli jsme na cestě snad dva dlouhé fyrinské dny, když jsme to zahlédli. Pronikavě to nad námi zaječelo, ale zmizelo to nad obzorem dřív, než kdokoli z nás stačil něco říct. Nepochyboval jsem o tom, že ta loď, kterou jsem zahlédl, letěla ve výšce na přistání.

"Strýčku, viděli nás?"

Potřásl jsem hlavou. "Ne. Pochybuji o tom. Ale ta loď přistávala. Slyšels? Přistávala někde před námi."

"Strýčku?"

"Jdeme dál! Co je?"

"Byla to dračka nebo lidská loď?"

Rázem mě nadšení opustilo. Ta myšlenka mě pronásledovala stále. Zahnal jsem ji mávnutím ruky. "Pojď. Na tom nezáleží. Tak či onak, tebe vezmou na Draco. Ty jsi nevoják, takže ozbrojené síly Spojených národů Země ti nemohou nic udělat, a jestliže to jsou Dráčové, budeš úplně volný."

Vydali jsme se na pochod. "Ale, strýčku, jestliže to bude dračka loď, co se stane s tebou?"

Pokrčil jsem rameny. "Stanu se válečným zajatcem. Dráčové tvrdí, že uznávají meziplanetární válečné dohody, takže bych měl být v pohodě." Jo, zlaté oči! rezonovalo mi hlavou zezadu dopředu. Velikou otázkou bylo to, zda se raději stanu drackým válečným zajatcem nebo trvalým usedlíkem na Fyrinu IV. Avšak odpověděl jsem si na ni již dávno.

"Pojď. Přidáme do kroku. Nevíme, jak dlouho to bude trvat, než se tam dostaneme, ani jak dlouho zůstane loď na zemi."

Levá dopředu, pravá dopředu. Až na několik krátkých přestávek jsme se nezastavili - ani když padla noc. Námaha nás zahřívala. Obzor se zdánlivě vůbec nepřibližoval, a čím déle jsme se k němu štváli, tím trudnomyslnější jsem se stával. Muselo uplynout dost dní - hlavu jsem měl otupělou únavou stejně jako nohy - když jsem se propadl purpurovou trávou do díry. Všechno kolem okamžitě ztmavlo a já jsem v pravé noze pocítil bolest. Cítil jsem, jak na mě přichází mdloba, a přivítal její teplo, odpočinek a klid.

"Strýčku? Strýčku? Probuď se! Prosím tě, probuď se!"

Cítil jsem na svém obličejí poplaskávání, i když jaksi vzdáleně. Do mozku se mi vryla prudká bolest, která mě zcela probírala. Ať visím, jestli jsem si nezlomil nohu! Vzhledl jsem a spatřil okraje díry lemované trávou. Seděl jsem v mělké

tekoucí vodě. Vedle mě dřepěl Zammis.

"Co se stalo?"

Zammis ukázal nad sebe. "Ta díra byla zakrytá jen blátem a rostlinami, voda musela půdu odplavit. Ale jsi v pořádku?"

"Až na nohu. Asi jsem si ji zlomil."

Opřel jsem se o rozblácenou stěnu. "Zammisi, budeš muset jít dál sám."

"Nemůžu tě tady nechat, strýčku!"

"Koukej, jestli se s někým potkáš, můžeš ho sem pro mě poslat."

"Co když tady stoupne voda?" Ohmatával mi nohu, dokud jsem sebou neškubl. "Musím tě odtud vynést. Co mám s tvou nohou udělat?"

To děcko mělo pravdu. Neměl jsem v úmyslu utopit se. "Potřebujeme něco tvrdého. Nohu mi musíš ovázat tak, aby se nemohla pohnout."

Sundal si tlumok, klekl do vody a bláta a prohrabal jeho obsah, pak prohrabal svinutý stan. Pomocí stanových kolíků mi ovázal nohu hadí kůží odtrženou ze stanu. Pak z dalších kusů kůže udělal dvě smyčky a každou z nich mi navlékl na jednu nohu. Pak mě podepřel a navlékl si smyčky na ramena. Nadzvedl mě a já jsem omdlel.

Ležel jsem na zemi, přikrytý zbytky stanu, a Zammis mi třásl ramenem. "Strýčku? Strýčku?"

"Ano?" zašeptal jsem.

"Strýčku, jsem připraven jít dál. " Ukázal vedle mě. "Tady máš jídlo, a když začne pršet, přetáhneš si stan přes obličej."

Kudy půjdu, budu dělat značky, abych našel cestu zpátky."

Přikývl jsem. "Dej na sebe pozor."

Potřásl hlavou. "Strýčku, můžu tě nést. Neměli bychom se rozdělovat."

Chabě jsem zavrtěl hlavou. "Nech mě odpočinout, Zammisi. Nevydržel bych. Najdi někoho a přiveď ho sem. " Cítil jsem, jak se mi obrací žaludek a jak mi studený pot smáčí kožený oblek. "Jdi, pospěš si!"

Natáhl ruku, uchopil tlumok a povstal. S tlumokem upevněným na ramenou se otočil a rozběhl se směrem, kudy letěla loď. Doprovázel jsem ho pohledem, dokud mi nezmizel z očí. Pak jsem pohlédl k obloze a zahleděl se do mračen.

"Tentokrát jsi mě skoro dostal, ty svinskej kizlode, ale nepočítal jsi s Dráčem... Pořád zapomínáš... že jsme dva... "

Ztratil jsem vědomí a zase ho nabyl - ucítil jsem na tváři déšť a přetáhl jsem si stan přes hlavu. Za pár sekund jsem znovu omdlel.

"Davidge? Poručík Davidge?"

Otevřel jsem oči a spatřil to, co jsem už čtyři pozemské roky neviděl, totiž lidskou tvář. "Kdo jste?"

Byla to tvář mladá, podlouhlá a přikrytá krátkými blond vlasy. A usmívala se. "Jsem kapitán Steerrnan, vojenský lékař. Jak se cítíte?"

Zauvažoval jsem o té otázce a usmál se. "Jako by mě napíchali spoustou kvalitních drog."

"To se taky stalo. Nebyl jste na tom nijak růžové, když vás sem průzkumný oddíl přivezl."

"Průzkumný oddíl?"

"Vy o tom asi nevíte. Spojené státy Země a Dračka sněmovna ustavili komisi pro dohled nad kolonizací nových planet. Válka skončila."

"Skončila?"

"Ano."

Něco tíživého ze mě spadlo. "Kde je Zammis?"

"Kdo?"

"Jeriba Zammis - Dráč, co byl se mnou."

Doktor pokrčil rameny. "O něm nic nevím, ale myslím, že se o něho postarali Dacani."

Dracani dacani. Kdysi jsem jim tak taky říkal. Ale když jsem ten výraz uslyšel ze Steermanových úst, připadl mi neznámě cizí, odpuzující. "Zammis je Dráč, nikoli Dacan."

Nakrčil obočí, pak pokrčil rameny. "Jistě. Když to říkáte. Teď si ještě trochu odpočinete a já se na vás za pár hodin přijdu zase podívat."

"Mohu Zammise vidět?"

Usmál se. "Proboha, to ne. Vracíte se zpět na základnu Spojených států Země v Delfy. Ten... Dráč je pravděpodobně na cestě na Draco. " Pokýval hlavou, otočil se a zmizel. Bože, jak já jsem se cítil ztracený. Rozhlédl jsem se a zjistil jsem, že se nacházím v nemocničním oddílu lodi. Na lůžkách po dvou stranách vedle mě někdo ležel. Ten, co ležel po mé pravici, potřásl hlavou a znovu se věnoval čtení nějakého časopisu. Ten na levé straně se zatvářil rozčileně. "Ty zatracenej dacanskej patolízale!" Otočil se na druhou stranu a nabídl mi pohled na svůj zadek.

Znovu mezi lidmi, ale ještě osamocenější, než jsem kdy byl. Misnúram va sidet, jak poznamenává Mistan v Talmanu z tiché retrospektivy osmi set let. Samota je myšlenka - nikoli něco, co se někomu dělá, ale něco, co si někdo dělá sobě sám. Tehdy Jerry potřásl hlavou, pak na mě ukázal žlutým prstem, když slova, která chtěl vyslovit, se zformovala ve větu. "Dejvidž... pro mě je samota zármutek - maličkost, které by se mělo vyhnout, kdyby to bylo možné, a ne se jí bát. Myslím, že ty bys raději volil smrt, než abys byl sám se sebou. "

Misnúramjá va nos misnúram van dunos. "Ty, kdož jsi sám se sebou, budeš vždy sám i s jinými. " Znovu Mistan.

Takové konstatování vypadá na první pohled jako protimluv, ale jeho pravdivost potvrzuje skutečnost. Připadal jsem si mezi svými jako cizinec, protože jsem s nimi nesdílel nenávisť a protože jim láska připadala jako něco vzdáleného, nemožného a perverzního. "Myšlenkový smír s jinými nastává pouze v mysli, která je ve vesmíru sama se sebou." Opět Misten. Nesčíslněkrát během cesty na základnu v Delfy v nemocničním oddíle a pak během řízení o propuštění z činné služby jsem si sahával k hrudi, abych se dotkl Talmanu, který tam již nevisel. Co se stalo se Zammisem? Vojenským silám Spojených států Země to bylo jedno a dracké úřady mlčely - prý to není moje záležitost. Vysloužili vojenští piloti neměli moc příležitostí k zaměstnání a civilní místa volná nebyla - zejména ne pro pilota, který v kokpitu neseděl čtyři roky, na jednu nohu kulhal a byl dacanským patolízalem, Dacanský patolízal' měl - jako nadávka - svoje předchůdce v konfidentovi, kacíři, buzerantovi a miláčkovi negrů a shrnoval je všechny dohromady. Zpětně mi proplatili mzdu ve výši osmačtyřiceti tisíc kreditů, takže jsem finanční problémy neměl. Problém jsem měl s tím, co udělat se sebou. Chvilí jsem dělal dusno na základně v Delfy, ale pak jsem odletěl s transportem na Zemi, kde jsem byl několik měsíců zaměstnán u jednoho malého knižního nakladatelství, pro které jsem překládal dracké tituly. Zdálo se, že Dráčové se nadchli pro kovbojky: "Ruce vzhůru, nágusátr "Liž si oko, Šerife." Beng, beng! Pistole vychrlily záblesky a kizlode šadsát se skácel na thesa.

Praštil jsem s tím.

Konečně jsem zavolał svým rodičům. Proč ses neozval dřív, Willy? Měli jsme obrovskou starost... Musel jsem vyřídít pár věcí, otče... Ne, ani ne... Ano, synu, chápeme... muselo to být hrozné... Otče, rád bych se u vás na pár dní zastavil... Ještě než jsem zaplatil za ojetý Dearman Electric, věděl jsem, že dělám chybu, že se vracím domů. Toužil jsem po domově, ale ne po takovém, který jsem opustil, když mi bylo osmnáct. Přesto jsem tam mířil, protože jsem neměl kam jít.

Jel jsem sám za tmy a jen po starých silnicích, jediným zvukem byl tichý šum motoru. Prosincová půlnoc byla jasná a přes kupoli průzoru jsem viděl hvězdy. Do myšlenek mi vklouzl Fyrin IV, bouřící oceán, nekonečné větry. Zastavil jsem na kousku roviny mimo silnici a vypnul světla. Za několik minut se moje oči přizpůsobily tmě a já jsem vystoupil z auta a zavřel dveře. V Kansasu je vidět velký kus oblohy, a hvězdy se zdály být tak blízko, že by se jich člověk mohl dotknout. Sníh mi křupal pod nohama. Vzhlédl jsem a snažil se v tisících viditelných hvězd najít Fyrin.

Fyrin je v souhvězdí Pegasus, ale neměl jsem natolik vycvičený zrak, abych toho okřídleného koně poznal v hvězdách, které ho obklopovaly. Pokrčil jsem rameny, uvědomil si, jak mrzne, a rozhodl se vrátit se do auta. Když jsem hmatl po klíče dveří, spatřil jsem souhvězdí, které jsem s určitostí poznal: Draco. Dráč s ocasem obtočeným kolem Malého medvěda visel na obloze obráceně. Eltanin na nosu draka je mateřským světem dráčů. Jeho druhá planeta Draco byla domovem Zammise.

Oslepila mě světla příjezdajícího automobilu. Otočil jsem se směrem k němu - po chvíli vedle mě někdo zastavil. Okénko u řidiče se otevřelo a ze tmy se někdo zeptal, "Nepotřebujete pomoc?"

Zavrtěl jsem hlavou. "Ne, díky." Ukázal jsem k obloze. "Jen jsem se díval na hvězdy."

"Je hezká noc, že?"

"To je"

"Určitě nepotřebujete pomoci?"

Zavrtěl jsem hlavou. "Díky... počkejte. Kde je nejbližší civilní kosmodrom?"

"V Salině, asi hodinu cesty vaším směrem."

"Díky."

Zahlédl jsem, jak z okénka zamávala ruka, pak auto zmizelo. Podíval jsem se ještě jednou na Eltanin a nastoupil opět do svého auta.

O šest měsíců později jsem stál před starobyloou kamennou bránou a říkal si, co tady sakra pohledávám. Cesta na Draco, v posledním úseku výhradně ve společnosti Dráčů, mi potvrdila pravdivost Namvákových slov: Mír je často pouze válka bez válčení.

Papírové doklady mi dávaly právo na Draco odcestovat, ale dračtí byrokrati a jejich kouzelníci s papírováním dovedli umění komplikovat věci k dokonalosti dřív, než první člověk vstoupil do kosmického prostoru. Vyhrožoval jsem, podplácel a dlouhé dny vyplňoval formuláře; kontrolovali mě a přezkoumávali na nemoci a kontraband a ptali se na důvod návštěvy; vyplňoval jsem jiné formuláře a znovu vyplňoval ty, které jsem již jednou vyplnil, a čekal jsem, čekal a čekal...

Na lodi jsem strávil většinu času ve své kajutě, ale jelikož mě dračtí stevardi odmítli obsluhovat, chodil jsem jíst do salonu. Vždycky jsem seděl sám a naslouchal komentářům o sobě z ostatních boxů. Usoudil jsem, že cestou nejmenšího odporu je předstírat, že nerozumím, o čem mluví. Vždycky se předpokládá, že lidé dračky neumí.

"To musíme jíst ve stejném oddíle s tím irkmánským hnusem?"

"Podívej, jak mu ta sejrovitá kůže uhrovatí - a ten jeho příšerně zapáchající porost na hlavě. Fúj! To je smrad!"

Jen jsem trochu stiskl zuby a zabořil pohled do talíře.

"To odporuje Talmanu, že by zákony vesmíru byly tak prohnílé, aby vyprodukovaly taková stvoření."

Otočil jsem se tváří k těm třem Dracům, kteří seděli v boxu přes uličku naproti mně a pak jsem dračky řekl: "Kdyby vaši rodoví předchůdci byli způsobilí naučit vesmírný kiz používat ochranné prostředky, ani byste neexistovali." Věnoval jsem se opět jídlu, zatímco dva Dráčové zápasili s tím třetím, aby ho udrželi na místě.

Najít, kde rod Jeribů na Draco sídlí, nebylo nijak obtížné. Jejich pozemky obepínala vysoká kamenná zeď, a již od brány

jsem poznal impozantní kamenný rodový dům, který mi Jerry popsal. Strážnému u brány jsem sdělil, že chci navštívit Jeribů Zammise - ten na mě upřel udivený pohled, ale pak zmizel ve výklenku za branou. Za několik okamžiků se z domu vynořil jiný Dráč a rychle kráčet přes široký trávník přede mnou. Vypadal, jako by vypadl Jerrymu z oka.

Vy jste ten Irmán, který chce navštívit Jeribů Zammise?"

Přikývl jsem. "Zammis vám o mně musel vyprávět. Jmenuji se Willis Davidge. "

Pozorně si mě prohlížel. "Jsem Estone Něv, sourozenec Jeriby Šigana. Můj rodič, Jeriba Gothig, si přeje se s vámi setkat. " Náhle se otočil a vyrazil směrem k domu. Následoval jsem ho s hlavou v oblacích z pomyšlení, že zase Zammise uvidím. Okolí jsem téměř nevnímal, dokud mě neuvedli do velké místnosti s klenutým stropem. Jerry mi jednou řekl, že ten dům je starý čtyři tisíce let. Věřil jsem mu to. Když jsem vstoupil do místnosti, jiný Dráč, který tam byl, povstal a šel mi naproti. Byl starý, ale poznal jsem, kdo to je. "Vy jste Gothig, Šiganův rodič."

Upřel na mě svoje žluté oči. A kdo jste vy, Irmáne? " Napřáhl scvrklou tříprstou ruku. "Co víte o Jeribu Zammisovi a jak to, že hovoříte dračky úplně stejně, jako hovořil můj potomek Šigan? Co zde pohledáváte?"

"Dračky hovořím takovým způsobem proto, že mě vaši řeč naučil Jeriba Šigan."

Starý Dráč naklonil hlavu na stranu a přimhouřil svoje žluté oči. "Vy jste mého potomka znal? Jak to?"

"Úřad pro pátrání vám to nesdělil?"

"Oznámili mi, že můj potomek Šigan padl při bitvě o Fyrin IV. To bylo před více než šesti lety. Oč vám jde, Irmáne?"

Odvrátil jsem se od Gothiga k Nevovi. Mladší Drac si mě prohlížel stejně podezřívavě. Obrátil jsem se opět ke Gothigovi. "Šigan nepadl v boji. Uvázli jsme spolu na Fyrinu IV a žili tam celý rok, Šigan zemřel, když rodil Zammise. O rok později nás našel spojený průzkumný oddíl a..."

"Dost! To stačí, Irmáne! Jste zde kvůli penězům, nebo chcete využít můj vliv k obchodním kontaktům -nebo co?"

Zamračil jsem se. "Kde je Zammis?"

Dračovy oči se zaleskly slzami z hněvu. "Žádný Zammis neexistuje, Irmáne! Rod Jeribů zanikl, když Šigan zahynul!"

Potřásl jsem hlavou a oči se mi rozšířily údivem. "To není pravda. To tedy vím. Stal jsem se o Zammise - komise vám nic neřekla?"

"Řekněte rovnou, oč vám jde, Irmáne! Nemám moc času."

Pozorně jsem se na Gothiga zadíval. Ten starý dráč se od komise nic nedozvěděl. Dracké úřady převzaly Zammise a ten se vypařil. Gothigovi se nic neřeklo. Proč? "Gothigu, já jsem s Šiganem byl a od něho jsem se naučil vaši řeč. Když dal život Zammisovi a při tom zemřel, postaral jsem se..."

"Irmáne, jestli se nedostanete k tomu, oč vám jde, budu nucen požádat Něva, aby vás vyhodil. Šigan padl v bitvě o Fyrin IV. O tom nás uvědomila Dračka flotila hned o několik dnů později."

Přikývl jsem. "Tak mi tedy, Gothigu, řekněte, jak jsem se dostal k tomu, že znám rod Jeribů. Chcete, abych vám ho odříkal?"

Gothig ze sebe vyrazil něco neurčitého. "Tvrdíte, že znáte rod Jeribů?"

"Ano."

Prudce ke mně napřáhl ruku. "Tak tedy odříkávejte. "

Nadechl jsem se a začal. Když jsem se dostal ke sté sedmdesáté třetí generaci, Gothig poklekl na kamennou podlahu vedle klečícího Něva. V takové poloze setrvali oba dračové tři hodiny, které jsem na odříkávání potřeboval. Když jsem skončil, Gothig sklonil hlavu a rozplakal se. "Ano, Irmáne, ano. Skutečně jsi Šigana znal. Ano. " Pak ke mně vzhledl a z jeho očí, doširoka rozevřených, zazářila naděje. "A tvrdíš, že se Šigan postaral o pokračování rodu - že se narodil Zammis?"

Přikývl jsem. "Nevím, proč vás o tom komise neuvědomila."

Povstal a zamračil se. "To zjistím, Irmáne -jak se vlastně jmenuješ?" "Davidge. Willis Davidge."

"To zjistíme, Dejvidž. "

Gothig mě ubytoval ve svém domě, a to bylo moje štěstí, protože mi zůstalo jen něco málo přes jedenáct set kreditů.

Poté, co učinili spoustu dotazů, poslal mě a Něva do Ústředny v Sendievu, hlavním městě na Draco. Jak jsem poznal, rod Jeribů měl velký vliv, a tak se ty obrovské administrativní průtahy zkrátili na minimum. Konečně nás nasměřovali na zástupce Spojené průzkumné komise, Draca jménem Jozdn Vrule. Ten vzhledl od dopisu, který mi dal Gothig, a nakrčil čelo. "Kde jste k tomu přišel, Irmáne?"

"Mám dojem, že je to podepsáno."

Pohlédl znovu na dopis, pak zase na mě. "Rod Jeribů patří na Draco k nejváženějším. Tvrdíte, že vám ten dopis dal Jeriba Gothig?"

"Vím určitě, že jsem to už říkal. Cítil jsem, že pohybuji rty..."

Zasáhl Něv. "Vy máte k dispozici údaje a informace týkající se průzkumné mise na Fyrinu IV. Chceme vědět, co se stalo s Jeribou Zammisem."

Jozdn Vrule se zamračil a opět pohlédl na dopis. "Estone Něvě, vy jste zakladatel svého rodu, je tomu tak?"

"Je."

"Chcete svůj rod založit s hanbou? Proč vás vidím s tímto Irmánem?"

Něv ohrnul horní ret a překřížil ruce. "Jozdne Vrule, hodláte-li v dohledné budoucnosti chodit po této planetě jako svobodný občan, bude k vašemu prospěchu, když přestanete pracovat ústy a začnete hledat Jeribu Zammise."

Jozdn Vrule sklopil pohled a pozorně si prohlížel prsty, pak znovu pohlédl na Něva. "Dobrá, Estone Něvě. Vyhrožujete mi, co se stane, když vám neřeknu pravdu. Myslím, že zjistíte, že pravda je ještě horší hrozbou. " Načmáral něco na kus papíru, pak podal papír Nevovi. "Jeribu Zammise najdete na této adrese, a budete proklínat den, kdy jsem vám ji

předal."

Do kolonie pro choromyslné jsme vstoupili s nepříjemným svíráním v žaludku. Dráčové kolem nás zírali prázdnými očima nebo křičeli nebo měli pěnu u úst nebo se chovali jako zvěř. V kolonii se k nám přidal Gothig. Dračky ředitel kolonie se na mě zamračil a kývl hlavou ke Gothigovi. "Vrať se, Jeribo Gothigu, dokud je to ještě možné. Za touto místností není nic než bolest a utrpení!"

Gothig uchopil ředitele za přední díl pláště. "Poslouchejte, vy obtížný hmyze. Jestli je Jeriba Zammis mezi těmito zdmi, okamžitě ho přiveďte. Jinak na vaši špičatou hlavu dopadne mocná pěst Jeribova rodu."

Ředitel pozvedl hlavu, zkrivil rty, pak přikývl. "Dobrá, dobrá, vy důležitý kazmíte! Snažil jsem se chránit pověst Jeribů. Snažil! Ted' uvidíte sám." Pokýval hlavou a sešpulil rty. "Ano, vy přebohatý stoupenče novot, ted' uvidíte." Načmáral něco na kus papíru a podal jej Nevovi. "Tím, že vám tento papír dávám, ztrácím svoje postavení, ale vezměte si ho! Ano, vezměte si ho! Spatříte tu bytost, kterou nazýváte Jeriba Zammis. Spatříte ji a zapláčete!"

Jeriba Zammis seděl na kamenné lavičce uprostřed stromů a trávy a zíral do země. Oční víčka se mu ani nezachvěla, ruce ani nepohnuly. Gothig se na mě zamračně podíval, ale já jsem se Šiganovu rodiči ted' nemohl věnovat. Přistoupil jsem k Zammisovi. "Zammisi, poznáváš mě?"

Hledal myšlenky v miliónu zapadlých zákoutí mozku a vzhledl ke mně svými žlutými očima. Nespatřil jsem nic, co by nasvědčovalo, že mě poznává. "Kdo jste?"

Podřepil jsem, položil mu ruce na ramena a zatřásl jimi. "Sakra, Zammisi, ty mě nepoznáváš? Jsem tvůj strýček.

Vzpomínáš? Na strýčka Davidge?"

Zapotácel se na lavičce, pak zavrtěl hlavou, zvedl ruku a zamával na sanitáře. "Chci jít do svého pokoje. Prosím, nechte mě odejít do mého pokoje."

Povstal jsem a popadl Zammise za přední díl jeho nemocničního pláště. "Zammisi, to jsem já!"

Místo odpovědi na mě zíraly jeho oči, tupé a bez života. Sanitář mi položil ruku na rameno. "Nechte ho jít, Irkmáne."

"Zammisi!" Otočil jsem se na Něva a Gothiga. "Řekněte něco!"

Dračky sanitář vytáhl z kapsy obušek a sugestivně jím udeřil do dlaně své ruky. "Nechte ho jít, Irkmáne."

Gothig postoupil o pár kroků. "Vysvětlete to!"

Sanitář pohlédl na Gothiga, Něva, mne a pak na Zammise. "Tento... tvor... k nám přišel, protože se vyznával z lásky, rozumíte z lásky k lidem! To je obrovská zvrácenost, Jeribo Gothigu. Před takovou hanbou nás vláda chrání. Chtěl byste do ní rod Jeribů zatáhnout?"

Pohlédl jsem na Zammise. "Co to Zammisovi dáváš, ty kizlodskej smrade? Trochu šoků? Trochu drog? Gumuješ mu paměť?"

Sanitář mi věnoval pohrdavý pohled, pak potřásl hlavou. "Tomu vy, Irkmáne, nerozumíte. On by jako Irkmán val - milovník lidí - nebyl šťastný. My mu chceme umožnit, aby v dracké společnosti našel svoje místo. Myslíte si, že je na tom něco špatného?"

Znovu jsem pohlédl na Zammise a zavrtěl hlavou. Moc dobře jsem si pamatoval, jaké zacházení jsem si vytrpěl od svých rasových bližních. "Ne. Nemyslím, že je na tom něco špatného... Prostě nevím."

Sanitář se obrátil na Gothiga. "Pochopte prosím, Jeribo Gothigu. Nemohli bychom vystavit rod Jeribů takové potupě.

Váš praprotomek je téměř zdrav a brzy se podrobí reedukačnímu programu. Za necelé dva roky budete mít pokračovatele rodu hodného svého jména. Je na tom něco špatného?"

Gothig pouze potřásl hlavou. Podřepil jsem si před Zammise a vzhledl do jeho žlutých očí. Vztáhl jsem k němu ruce a vzal do nich jeho pravici. "Zammisi?"

Shlédl na mne, přisunul svou levou ruku a nadzvedl mou levou ruku a roztáhl prsty. Po jednom odpočítával prsty na mé ruce, pak se mi podíval do očí a znovu se věnoval mé ruce. "Ano... Znovu ukazoval, "Jeden, dva, tři, čtyři, pět!" A znovu mi pohlédl do očí. "Čtyři, pět!"

Přikývl jsem. "Ano. Ano."

Přitáhl si mou ruku k obličejí a držel ji u něho. "Strýčku... strýčku. Říkal jsem ti, že na tebe nikdy nezapomenu."

Roky, které uplynuly, jsem ani nepočítal. Měl jsem opět plnovous a hadí kůži na sobě a klečel jsem u hrobu svého přítele Jeriby Šigana. Vedle něho byl čtyři roky starý hrob Gothiga. Přerovnal jsem několik kamenů, pak jsem několik dalších přidal. Utáhl jsem si kůži těsně kolem sebe, abych se chránil před větrem, posadil se vedle hrobu a vyhlédl na moře. Pod šedočerným příkrovem mraků dosud pěnily obrovské vlny. Brzy bude všude plno ledu. Pokýval jsem hlavou a pohlédl na svoje zjizvené, vráscité ruce, pak na hrob.

"Nemohl jsem zůstat s nimi v osadě, Jerry. Nerozuměj mi špatně, je tam hezky. Až moc. Ale já jsem se pořád díval z okna, viděl jsem oceán a myslel na jeskyni. Jsem tak nějak sám. Ale to je dobře. Vím, kdo a co jsem, Jerry, a jen o to vlastně jde, že?"

Zaslechl jsem nějaký zvuk. Skrčil jsem se, položil si ruce na stále hůře sloužící kolena, odstrčil se a postavil. Od chráněné osady přicházel nějaký Dráč s dítětem v náručí.

Poškrabal jsem se ve vousech. "Ach, Taji, tak to je tvoje první dítě?"

Přikývl. "Byl bych rád, strýčku, kdybys ho naučil všemu, co musí znát: rodovou linii, Talman a jak žít na Fyrinu IV, naší planetě, které říkáme Přátelství."

Vzal jsem uzlík do náruče. Buclaté tříprsté ručky zamávaly ve vzduchu, pak mě uchopily za kožený oblek. "Ano, Taji, toto je Jeriba."

Vzhledl jsem k němu. "A jak se daří tvému rodiči, Zammisovi?"

Pokrčil rameny. "Je na tom tak nějak přiměřeně. Přeje ti vše nejlepší."

Přikývl jsem. "A tobě totéž, Taji. Zammis by měl z té klimatizované cely vypadnout, vrátit se a žít v jeskyni. To by mu udělalo dobře."

Taj se zazubil a pokýval hlavou. "Řeknu mu to, strýčku."

Ukázal jsem palcem na sebe. "Podívej se na mě! Vídíš, že bych byl nemocen, ano?"

"Ne, strýčku."

"Řekni Zammisovi, aby doktory vykopli a vrátil se sem do jeskyně, rozumíš?"

"Ano, strýčku." Usmál se. "Nepotřebuješ něco, strýčku?"

Přikývl jsem a poškrabal se na zátylku. "Toaletní papír. Jen pár baličků. Možná taky dvě lahve whisky - ne, na whisky zapomeň. Počkám, dokud si tady Haesni neodbude první rok. Takže jen ten toaletní papír."

Uklonil se. "Ano, strýčku, a necht' tě mnoho úsvitů zastihne ve zdraví."

Pokynul jsem netrpělivé rukou. "To zastihne, to ano. Jen nezapomeň na toaletní papír."

Znovu se uklonil. "Nezapomenu, strýčku."

Obrátil se a kráčet zakřslým lesem zpět k osadě. To tehdy Gothig složil hotovost a přestěhoval celý rod včetně příbuzných výhonků na Fyrin IV. Rok jsem s nimi žil, ale pak jsem se odstěhoval zpátky do jeskyně. Sbíral jsem dřevo, udil hady a odolával zimám. Zammis mi dal malého Taje, abych ho vychoval v jeskyni, a nyní mi Taj dal Haesmho. Kývl jsem hlavou na dítě.

"Tvoje dítě se bude jmenovat Gothig a pak..." Vzhlédl jsem k obloze a ucítil, jak mi na obličeji schnou slzy. "A pak Gothigovo dítě se bude jmenovat Šigan."

Pokýval jsem hlavou a zamířil k rozsedině, která nás zavede dolů k jeskyni.